

Bruksanvisning för cykel

Bruksanvisning for sykkel

Instrukcja obsługi roweru

Operating Instructions for Bike

630-020 – 630-022

SV Bruksanvisning i original
NO Bruksanvisning i original
PL Instrukcja obsługi w oryginale
EN Operating instructions in original

SVENSKA	5
SÄKERHETSANVISNINGAR	5
Kontrollera nedanstående poster före varje användning	5
Trafiksäkerhet	5
Ägarens ansvar	5
BESKRIVNING	6
CYKELINFORMATION OCH SERVICEPROTOKOLL	7
MONTERING	8
Montera pedaler	8
HANDHAVANDE	9
Sittställning	9
Sadeljustering	9
Sadelvinkel	9
Sadelhöjd	10
Sadelns position över pedalerna	10
Styre och styrstam/styrstolpe	10
Styrets position	11
Justering av vevparti utan kibultar	11
Rekommenderade åtdragningsmoment	11
Bromsar	12
Säker bromsning	12
Underhåll av bromsar	12
Utanpåliggande växlar	13
Introduktion	13
Underhåll	13
Växling	13
SIS-justering	14
Justering av kedjans yttra läge	14
Justering av kedjans inre läge	14
Vajerjusteranordning	15
Främre växelförare	15
Växelhandtag	16
Smörjning	16
Vajerbyte	16
Däckskötsel och hjulinställning	17
Demontering av bakhjul	17
Bakhjul med snabbkoppling	18
Framhjul	18
Framhjul med snabbkoppling	18
NORSK	20
SIKKERHETSANVISNINGER	20
Kontroller punktene nedenfor før hver gangs bruk	20
Trafikksikkerhet	20
Eierens ansvar	20
BESKRIVELSE	21
SYKKELINFORMASJON OG SERVICEPROTOKOLL	22
MONTERING	23
Montere pedaler	23
BRUK	24
Sittestilling	24
Setejustering	24
Setevinkel	24
Setehøyde	24
Setets posisjon over pedalene	25
Styre og styrestamme/styrestolpe	25
Styrets posisjon	26
Justering av veivparti uten kilebolter	26
Anbefalte tiltrekkingsmomenter	26

Bremser.....	27
Sikker bremsing	27
Vedlikehold av bremser	27
Utenpåliggende gir.....	28
Introduksjon	28
Vedlikehold	28
Giring	28
SIS-justering	29
Justering av kjedets ytre posisjon.....	29
Justering av kjedets indre posisjon.....	29
Vaierjusteringsanordning	30
Fremre gирfører.....	30
Girhåndtak.....	31
Smøring	31
Vaierbytte	31
Dekkpleie og hjulinnstilling	32
Demontering av bakhjul	32
Bakhjul med hurtigkobling.....	33
Forhjul	33
Forhjul med hurtigkobling	33

POLSKI	35
ZASADY BEZPIECZEŃSTWA.....	35
Bezpieczeństwo na drodze	35
Zakres odpowiedzialności właściciela	35
OPIS	36
INFORMACJE O ROWERZE I PROTOKÓŁ SERWISOWY.....	37
MONTAŻ.....	38
Montaż pedałów	38
OBSŁUGA	39
Pozycja siedzenia	39
Regulacja siodełka	39
Kąt ustawienia siodła	39
Wysokość siodełka	40
Pozycja siodełka nad pedałami	40
Kierownica i mostek systemu ahead/wpuszczany	40
Położenie kierownicy	41
Regulacja korby bez klinów.....	41
Zalecane momenty dokręcania	42
Hamulce	42
Bezpieczne hamowanie	42
Konserwacja hamulców	42
Przerzutki zewnętrzne	44
Wprowadzenie	44
Konserwacja	44
Zmiana biegów.....	44
Regulacja przerzutek SIS	44
Regulacja zewnętrznego położenia łańcucha	45
Regulacja wewnętrznego położenia łańcucha.....	45
Regulator linki	45
Przerzutka przednia	46
Manetki.....	47
Smarowanie	47
Wymiana linki.....	47
Pielęgnacja opon i ustawianie kół	48
Demontaż tylnego koła	48
Tylne koło z szybkozłączką	48
Przednie koło	48
Przednie koło z szybkozłączką	49

ENGLISH	51
SAFETY INSTRUCTIONS	51
Before using the bike, check:	51
Traffic safety	51
Owner's responsibility	51
DESCRIPTION	52
BIKE INFORMATION AND SERVICE RECORD	53
ASSEMBLY	54
Fit the pedals	54
OPERATION	55
Sitting position	55
Adjusting the saddle	55
Saddle angle	55
Saddle height	56
Position of the saddle over the pedals	56
Handlebars and stem/handlebar post	56
Position of the handlebars	57
Adjusting chainset without cotter bolts	57
Recommended tightening torques:	57
Brakes	58
Safe braking	58
Maintaining the brakes	58
Rim brakes	58
V-brakes	59
External gears	59
Introduction	59
Maintenance	59
Changing gear	60
SIS adjustment	60
Adjusting the outer position of the chain	60
Adjusting the inner position of the chain	61
Wire adjusting device	61
Front derailleur	61
Gear handle	62
Lubrication	62
Changing the wire	62
Tyre maintenance and wheel adjustments	63
Removing the back wheel	63
Back wheel with quick-release coupling	64
Front wheel	64
Front wheel with quick-release coupling	64

SÄKERHETSANVISNINGAR

Läs bruksanvisningen noggrant innan användning!

Kontrollera nedanstående poster före varje användning

- Skruvförband och komponenter är ordentligt åtdragna och inte slitna eller skadade.
- Sittställningen är bekväm.
- Bromsarna fungerar bra.
- Styrningen kärvar eller glappar inte.
- Hjulen är inte skeva och hjullagren är korrekt justerade.
- Hjulen är ordenligt fastsatta i bak-/framgaffeln.
- Däcken är i gott skick och har rätt lufttryck.
- Pedalerna är ordentligt fastsatta i vevarmarna.
- Växlarna är korrekt inställda.
- Alla reflexer är monterade.
- Efter justering kontrollerar du att alla skruvförband är korrekt åtdragna och att vajrarna är oskadade och korrekt dragna längs ramen.
- Vi rekommenderar att du lämnar in cykeln var 6:e månad till cykelverkstad för service (oftare om du cyklar mycket eller belastar cykeln hårt). Fyll i serviceprotokollet efter varje servicetillfälle.

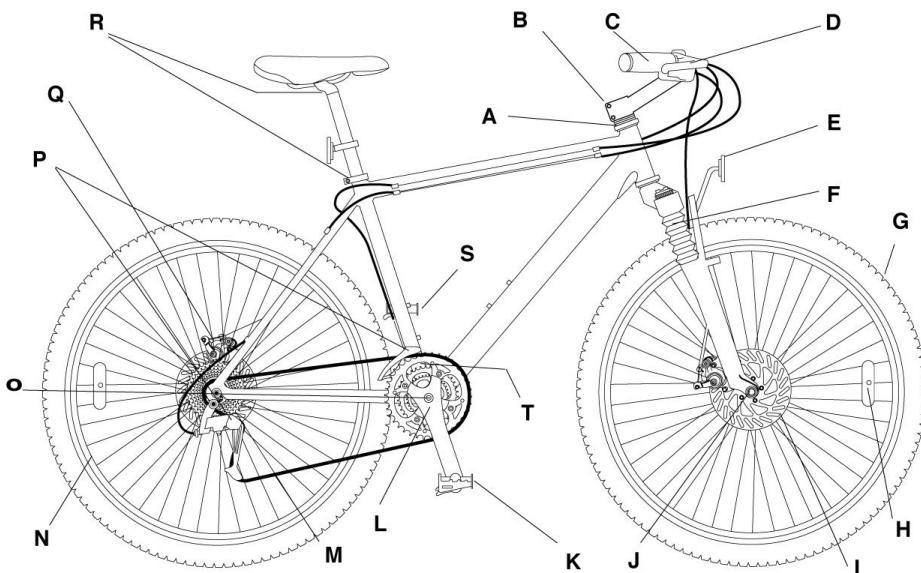
Trafiksäkerhet

- Cykla inte på samma sida som mötande trafik.
- Cykla inte två i bredd.
- Skjutsa ingen på cykel som inte är utrustad för detta.
- Sväng inte ut i trafiken.
- Häng inte något på styret som gör det svårt att styra eller som kan fastna i framhjulet.
- Håll dig inte fast i annat fordon.
- Cykla inte för nära framförvarande fordon.
- Cykling i regn eller på våt vägbana. Bromsarnas effekt försämras av vatten och is. Cykla saktare i blött väder och bromsa tidigare än du gör i torrt väder.
- Om du cyklar i mörker måste du följa gällande lagstiftning. Cykeln ska ha en framlampa med vitt sken och en baklampa med rött sken, förutom de reflexer som redan finns på cykeln.
- Använd helst ljusa kläder och reflexväst eller liknande.
- Kontrollera att cykelns reflexer är rätt placerade, ordenligt fastsatta, rena och inte skymda. Byt omedelbart ut skadade reflexer.
- Eventuella dämpare på cykeln bör underhållas av cykelverkstad. Se dämpartillverkarens bruksanvisning.

Ägarens ansvar

Bruksanvisningen beskriver hur du cyklar säkert och håller cykeln i gott och felfritt skick.

- Läs och följ bruksanvisningen noga.
- Alla större serviceingrepp eller justeringar på cykeln bör utföras av cykelreparatör. Följ dessa anvisningar om du inte har tillgång till cykelreparatör och vill göra justeringarna själv.
- **VIKTIGT!** Alla ändringar utförs på egen risk.
- Det kan vara farligt att använda cykeln för freestylecykling, stunttrick, tävling, cykling i terräng eller liknande, och du är själv är ansvarig för eventuell personskada eller annan skada som uppstår om du använder cykeln på ovannämnda sätt. Återförsäljaren avsäger sig allt ansvar gentemot den som köpt cykeln eller tredje person för följdskador eller särskild skada.
- Bekanta dig med cykelns komponenter och tillbehör, så att du kan använda dem på rätt sätt.

BESKRIVNING**A Styrlager**

Demontera, rengör och smörj lagren årligen. Kontrollera lagren med avseende på slitage.

B Styrstam

Kontrollera att styrstammens skruvar och muttrar är åtdragna.

C Styre

Kontrollera att styrets skruvförband är korrekt åtdragna. Kontrollera att bromshandtagen sitter fast ordentligt på styret och att bromsarna har jämn och bra bromsverkan.

D Bromsar

Smörj exponerade delar av vajrarna med olja varje månad. Kontrollera att bromsarna är korrekt justerade. Byt ut bromsbelägg och vajrar om de är slitna.

E Reflexer (fram och bak)

Kontrollera att reflexerna är ordenligt fastsatta och hela. Byt ut dem vid behov.

F Framgaffeldämpare

Får endast justeras av återförsäljare.

G Däck

Kontrollera att däcken inte är slitna eller har sprickor. Kontrollera att däcken har rätt lufttryck. Rekommenderat lufttryck anges på däcksidan.

H Reflexer

Kontrollera en gång per månad att reflexerna är ordenligt fastsatta.

I Skivbromsar

Vi rekommenderar att du låter återförsäljaren utföra regelbundet underhåll.

J Hjulnav

Smörj lagren en gång per månad. Justera konorna så att hjulet inte glappar.

K Pedalreflexer

Kontrollera att reflexerna sitter fast ordenligt.

L Vevarmar

Smörj lagren en gång per månad. Kontrollera att kedjedreven är ordentligt fastsatta på vevpartiet. Kontrollera vevlagerspelet. Demontera, rengör och smörj nav, vevlager och styrlager.

M Kedja

Smörj kedjan lätt med olja varje vecka. Ta bort, rengör och smörj in kedjan var 6:e månad.

N Hjul

Kontrollera att hjulaxlarna är ordentligt fastsatta. Kontrollera att det inte finns vax, olja, fett eller lim på fälgssidan. Kontrollera att inga ekrar är lösa eller saknas.

O Vevlager

Rengör och smörj vevlagret en gång per år. Kontrollera att vevlagret inte är slitet.

P Växlar

Smörj rörliga delar på framväxeln och bakväxeln sparsamt med olja. Kontrollera att främre och bakre växelförare är korrekt justerade.

Q Skivbroms

Vi rekommenderar att du låter återförsäljaren utföra regelbundet underhåll.

R Muttrar för sadel och sadelstolpe

Kontrollera att sadelns och sadelstolpens muttrar är ordenligt åtdragna.

S Pedaler

Smörj lagren lätt med olja en gång per månad.

T Ramnummer

CYKELINFORMATION OCH SERVICEPROTOKOLL

Fyll i nedanstående uppgifter vid inköpet. Dessa uppgifter har polisen användning för om cykeln försvinner eller blir stulen.

Namn .....

Adress .....

Modellnamn och typ .....

Ramstorlek och färg .....

Extrautrustning och kännetecken .....

Ramnummer

Ramnumret finns angivet på en etikett nedtill på sadelrören. Vi rekommenderar starkt att du stansar in ramnumret på cykeln.

.....	.....
Återförsäljarens stämpel	Inköpssdatum

SERVICEPROTOKOLL

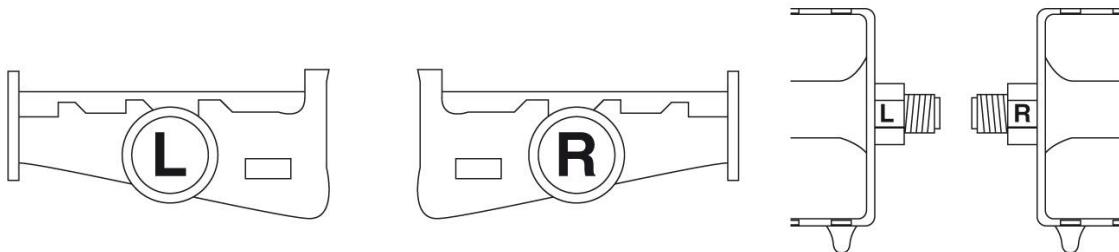
Vi rekommenderar att du fyller i detta serviceprotokoll för din egen säkerhet och som underlag vid garantianspråk. Serva cykeln var 6:e månad eller oftare om du cyklar långt eller i tuff terräng.

Återförsäljarens stämpel	Återförsäljarens stämpel	Återförsäljarens stämpel	Återförsäljarens stämpel	Återförsäljarens stämpel	Återförsäljarens stämpel
Datum	Datum	Datum	Datum	Datum	Datum

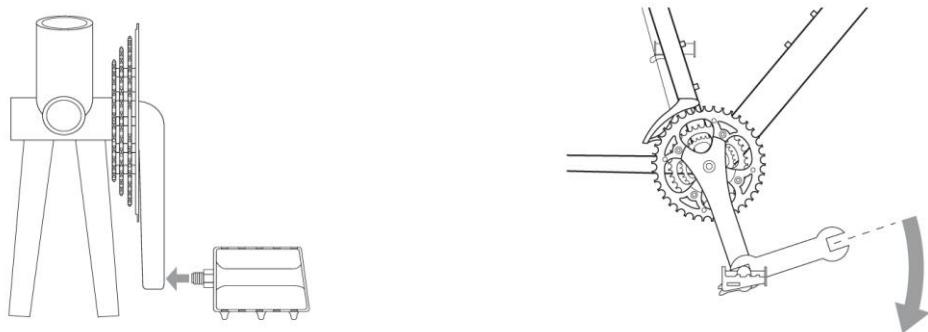
MONTERING

Montera pedaler

OBS! Pedalerna är inte likadana – pedalen märkt med R ska sitta på höger vevarm och pedalen märkt med L ska sitta på vänster vevarm.

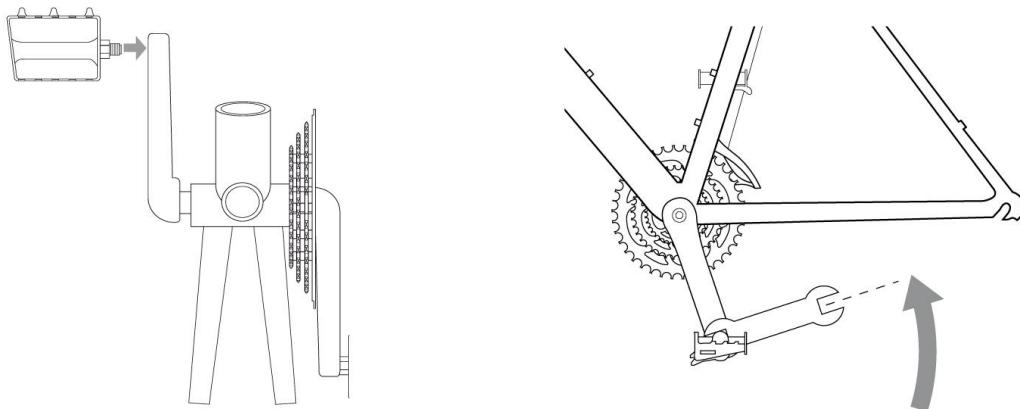

Montering av höger pedal (R)

1. Montera pedalen på kedjesidans vevarm.
2. Skruva i pedalen medurs.
3. Skruva i pedalen med handkraft.
4. Dra åt försiktigt med skruvnyckel.

Montering av vänster pedal (L)

1. Skruva i moturs
2. Montera pedalen på vevarmen på motsatt sida från kedjan.
3. Skruva i pedalen moturs. Pedal och vevarm är vänstergängade.
4. Skruva i pedalen med handkraft.
5. Dra åt försiktigt med skruvnyckel.

HANDHAVANDE

SITTSTÄLLNING

Det är mycket viktigt att cykeln är korrekt inställd, både för att vara bekväm och av säkerhetsskäl. På de följande sidorna finns information om hur du ställer in en bekväm, säker och effektiv sittställning.

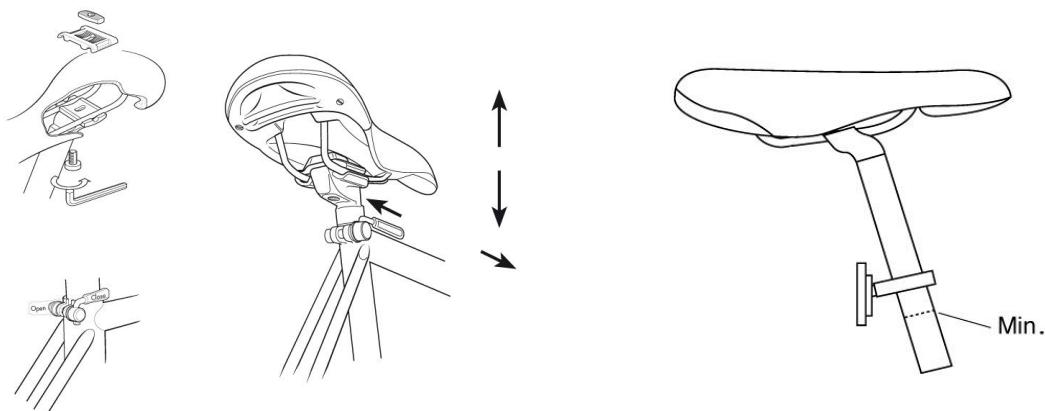
SADELJUSTERING

Lossa muttern som håller sadeln vid sadelstolpen, så att du kan skjuta sadeln framåt eller bakåt. Ställ in önskat läge. Sadelns vinkel kan också justeras. Vi rekommenderar att sadeln är horisontell.

Justera sadeln i höjdled genom att lossa klämskruven som håller sadelstolpen mot sadelrören. Placera sadelstolpen i önskad höjd och dra åt klämskruven.

VIKTIGT!

- Sadelstolpen måste sitta lägre än markeringen för högsta läge. Markeringen för högsta läge får inte synas.
- Dra åt sadelstolpens klämskruv och -mutter till 30 Nm med 6 mm insexnyckel eller 13 mm sexkantnyckel. Kontrollera att sadelstolpen sitter fast genom att försöka vrida sadeln för hand. Du ska inte kunna vrida sadeln.
- Cykla aldrig om sadeln eller sadelstolpen inte är ordentligt åtdragna.

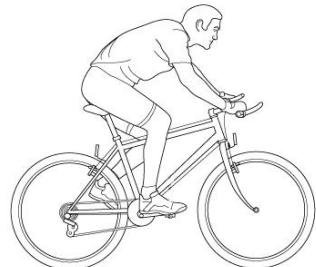
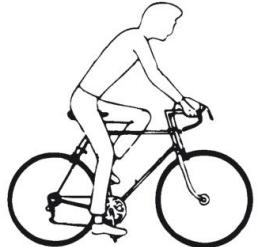
Olika sadelstolpar används för olika typer av sadel, varför fastsättningen varierar. Kontakta återförsäljaren om du är osäker på hur sadeln ska monteras.

Sadelvinkel

Sadeln ska helst vara horisontell. Du kan ändra sadelvinkeln, men vanligen bör sadeln vara horisontell. Om du sitter bäst med sadeln mycket vinklad bör du kontrollera om du kan ändra någon annan inställning istället.

Sadelhöjd

För att prova ut rätt sadelhöjd ska du placera den ena pedalen i dess nedersta läge. Sätt dig på sadeln med skor utan klack och kontrollera att hälen precis når ned till pedalen när du håller benet sträckt. När du cyklar med trampdynan på pedalen ska benet vara något böjt när pedalen är i sitt nedersta läge (se fig.).

Sadelns position över pedalerna

Placera den ena fotens trampdyna på pedalen med vevarmarna horisontella. Justera sadelns position framåt eller bakåt tills pedalen är rakt under knäet. Mycket små förändringar i sadelns läge kan påverka både prestanda och komfort. Flytta sadeln lite åt gången och prova dig fram.

STYRE OCH STYRSTAM/STYRSTOLPE

Cykeln kan ha standardstyrstolpe eller styrstam. Kontrollera före användning att alla skruvförband på styrstolpe/styrstam är ordentligt åtdragna.

Standardstyrstolpe - Lossa expanderskruven på styrstolpens nedre del tills expanderkilen lossnar. Knacka försiktigt på expanderskruven om kilen inte lossnar av sig själv. När expanderkilen har lossnat flyttar du styrstolpen uppåt eller nedåt till ett läge där du sitter bekvämt och enkelt kan nå styret och bromshandtagen. Vanligtvis ska styret vara i samma höjd som eller något lägre än sadeln. Kontrollera att styrstolpen är i linje med framhjulet.

VIKTIGT! Styrstolpen har en markering för hur mycket den får sticka ut från gaffelrören. Denna markering får inte synas när styrstolpen är monterad. Styrstolpen måste vara så långt ned i gaffelrören att markeringen inte syns. När du har hittat rätt höjd placerar du styret vinkelrätt mot framhjulet. Dra åt expanderskruven ordentligt.

OBS! Om cykeln har växelreglage monterade på styrstolpen kan dessa flyttas upp eller ned till önskat läge. Se till att växelreglagen är riktade uppåt och att vajrarna inte är snodda.

VIKTIGT! Det är extremt viktigt att expanderskruven är ordentligt åtdragen. Kontrollera att styrstolpen sitter fast ordentligt genom att ställa dig framför cykeln med benen på varsin sida om framhjulet. Kläm runt hjulet med benen och försök vrida styret i sidled. Styrstolpen får inte rotera i gaffelrören. Dra inte fast styrstolpen för hårt. Den ska ge efter om du ramlar med cykeln. Positionera styrets handtag horisontellt och dra åt klämskruven ordentligt.

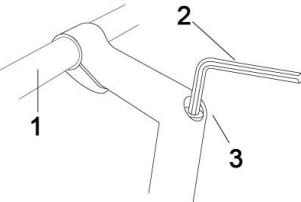
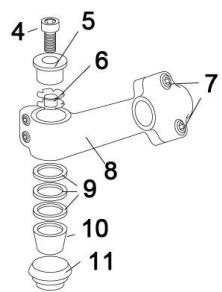
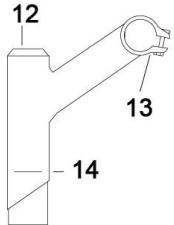
OBS!

- Smörj expanderskruven varje gång du tar bort styrstolpen från gaffelrören.
- På vissa terrängcyklar måste bromsvajern justeras när styrstolpens höjd har ändrats. Försök inte justera bromsvajern om cykeln har lågprofilbromsar med vajerstopp på styrstolpen.

Styrstam - Styrstammen har två låsskruvar i sin bakre ände, vilka klämmer runt gaffelrören. Lossa skruvarna och rikta styrstammen så den är i linje med framhjulet. Dra åt låsskruvarna igen.

VIKTIGT! Justera inte den övre kompressionsskruven. Denna är inställt för att eliminera lagerspel. Om den dras åt för hårt kan följden bli slitage.

OBS! På vissa terrängcyklar måste bromsvajern justeras när styrstolpens höjd har ändrats. Försök inte justera bromsvajern om cykeln har lågprofilbromsar med vajerstopp på styrstolpen.

Styrstolpe med försänkt skruv	Styrstam	Standardstyrstolpe
		
1. Styre 2. Insexnyckel, 6 mm 3. Klämskruv, inex, styrstolpe	4. Kompressionsskruv 5. Kompressionshylsa 6. Mutter med låsbrickor 7. Styrstamsskruvar 8. Styrstam 9. Distanser 10. Lagersäte 11. Styrslager	12. Styrstolpsexpander 13. Klämskruv 14. Markering för högsta läge för styrstolpe

Styrets position

Positionera styret så att du enkelt kommer åt växelreglagen och bromshandtagen.

Försök hitta en sittställning där händerna vilar lätt mot styret. Om du hänger för tungt på styret blir påfrestningen stor på handleder och underarmar. Glöm inte att dra åt alla skruvförband efter justering.

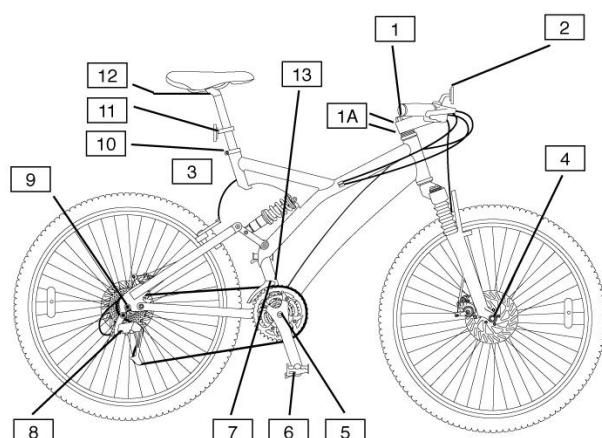
OBS! Høj aldrig styrstolpen eller sadelstolpen över markeringen för högsta läge.

JUSTERING AV VEVPARTI UTAN KILBULTAR

VIKTIGT!

Kontrollera om cykelns kedjedrev och vevarmar är av typen utan kilbultar. Om så är fallet kontrollerar du att muttrarna som håller fast dem i vevpartiet är ordentligt åtdragna. Vi rekommenderar att du kontrollerar att muttrarna är ordentligt åtdragna när du har använt cykeln två veckor och därefter med tre månaders intervall.

REKOMMENDERADE ÅTDRAGNINGSMOMENT

1. Expanderskruv, styrstolpe	20 Nm
1A Låsskruvar för styrstam	20 Nm
2. Klämskruv, styrstam	15 Nm
3. Fästskruv för bromsar (ej skivbromsar)	5 Nm
4. Främre hjulaxelmutter / Främre snabbkoppling	30 Nm
5. Låsskruv för kedjedrev	5 Nm
38 Nm	
6. Pedal	40 Nm
7. Vajerfästskruv för främre växelförare	4 Nm
8. Vajerfästskruv för bakre växelförare	4 Nm
9. Bakre hjulaxelmutter / Bakre snabbkoppling	30 Nm
5 Nm	
10. Fästskruv för sadelstolpe	8 Nm
11. Fästskruv för främre och bakre reflex	3 Nm
12. Sadelskruv	30 Nm

BROMSAR

VARNING!

Det är mycket viktigt att du förstår hur cykelns bromsar fungerar. Om du använder bromsarna på fel sätt kan du tappa kontrollen över cykeln och skada dig allvarligt. Olika cyklar kan bete på sig olika sätt när du bromsar, så det är viktigt att du lär dig hur cykeln beter sig i olika situationer och hur hårt du ska trycka på bromshandtagen. Läs bruksanvisningen och öva dig på att cykla och bromsa. Kontakta återförsäljaren om du behöver mer information.

Cykeln har två bromshandtag, ett för framhjulet och ett för bakhjulet. Dessa sitter på styrets båda sidor. Höger bromshandtag styr frambromsen och vänster bromshandtag styr bakbromsen.

Säker bromsning

1. Bromsa något tidigare med bakbromsen (vänster bromshandtag) än med frambromsen (höger bromshandtag).
2. Tryck stadigt på båda bromshandtagen.
3. Bromsa aldrig med frambromsen när du svänger. Detta är särskilt viktigt att tänka på när du svänger kraftigt eller cyklar på löst underlag.

VIKTIGT!

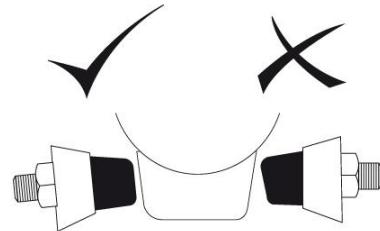
- Om du bromsar för hårt med frambromsen kan inbromsningen bli så kraftigt att du kastas av cykeln.
- Bromsverkan är sämre i vått väglag. Cykla saktare och bromsa tidigare i vått väglag.
- Cykla inte om bromsarna inte fungerar korrekt.

Underhåll av bromsar

Fälgbroms

Kontrollera bromsinställningen och smörj bromsens fjädrar och pivot regelbundet. Smörj vajerns exponerade del för att skydda mot korrosion. Om det är svårt att bromsa kan det ofta bero på att vajrarna är dåligt smorda. Bromsvajern måste demonteras för smörjning. Vi rekommenderar att du låter cykelreparatör smörja bromsvajrarna.

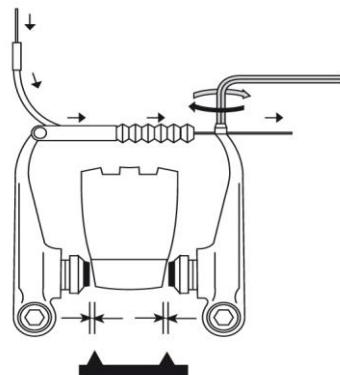
OBS! För att bromsarna ska ta jämnt får hjulen inte vara skeva, de ska vara korrekt justerade och fälgsidan vara jämn och utan märken. Bromsbeläggen ska vara korrekt inpassade mot fälgsidan. Kontakta återförsäljaren om du är osäker på justering av hjul eller bromsar. Skydda vajerns ändar med ändhylsor, så att vajern inte fransar sig.

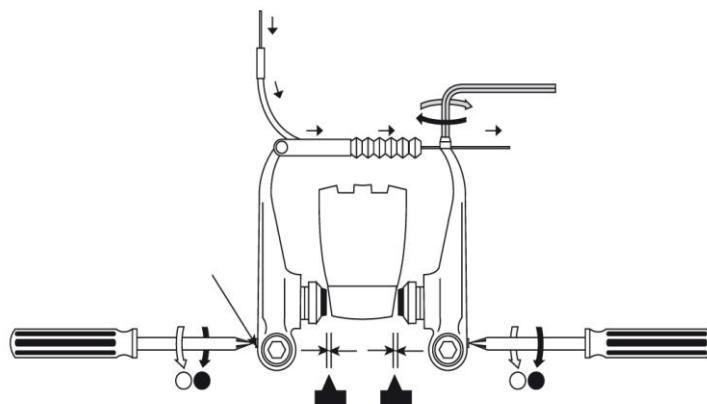
VIKTIGT! Bromsarna ska inte kärva eller ligga an mot fälgen när du släpper bromshandtaget. Om bromsarna kärvar kontrollerar du att bromsok, vajrar och bromshandtag är rena och smorda. Ta cykeln till återförsäljaren om bromsarna kärvar trots att dessa komponenter är rena och smorda.

V-bromsar

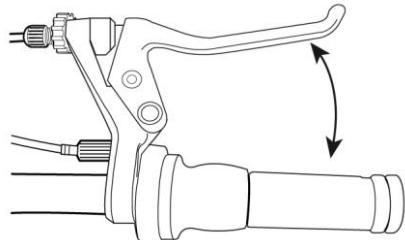
1. För vajern genom vajerledaren och ställ in avståndet 2 mm mellan bromsbeläggen och fälgsidan. Dra åt vajerfästskruven.

2. Justera bromsbeläggens avstånd till fälgsidan med fjäderjusterskruvarna.

3. Tryck in bromshandtagen ungefär tio gånger och kontrollera att allt fungerar korrekt och att bromsbeläggen har rätt avstånd till fälgsidan, innan du använder cykeln.

UTANPÅLIGGANDE VÄXLAR

Introduktion

På växelsystem med utanpåliggande växlar flyttas kedjan mellan kassettens olika kedjekransar. Antalet växlar på cykeln räknar du ut genom att multiplicera antalet kedjekransar på bakhjulets kassett med antalet kedjedrev på vevpartiet.

Genom att använda kedjekransar och kedjedrev med olika antal kuggar kan du ändra cykelns utväxling. Högsta växeln får du när kedjan ligger på vevpartiets stora kedjedrev och på kassettens minsta kedjekrans. Lägsta växeln får du när kedjan ligger på vevpartiets lilla kedjedrev och på kassettens största kedjekrans.

Tack vare cykelns många växlar kan du cykla i varierande terräng och hela tiden trampa med ungefär 60 varv/min.

Underhåll

För att cykelns växlar ska fungera bra och under lång tid måste alla delar av växelsystemet hållas rena och smörjas regelbundet.

Växling

Det vänstra växelreglaget används för att växla mellan vevpartiets kedjedrev. Det högra växelreglaget används för att växla mellan de olika kedjekransarna på kassetten.

När kedjan ligger på någon av de stora kransarna på kassetten har du en låg växel i, så att du kan cykla i branta backar. När kedjan ligger på någon av de små kransarna på kassetten har du en hög växel i, så att du kan cykla snabbt och i nedförsbackar.

När kedjan ligger på det lilla kedjedrevet på vevpartiet har du lägre växel än när den ligger på det stora kedjedrevet.

Undvik att växla kedjan till dess ytterlägen (stora kedjedrevet fram och kassettens största kedjekrans/lilla kedjedrevet fram och kassettens lilla kedjekrans). På så sätt undviker du onödigt slitage, oljud och skador på växelsystemet.

VIKTIGT! Följ anvisningarna nedan vid växling.

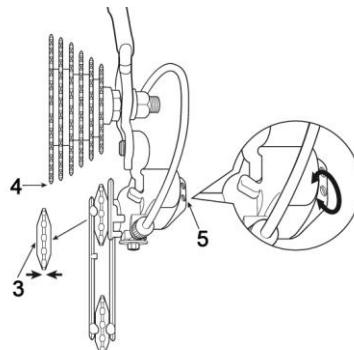
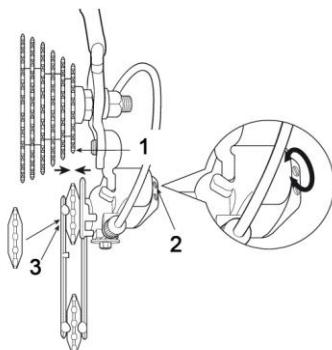
1. Växla bara när vevarmar och hjul rör sig framåt.
2. Växla inte samtidigt som du trampar hårt på pedalerna.
3. Trampa inte baklänges samtidigt som du växlar.
4. Tvinga inte i växlarna.
5. Växla i god tid (till exempel innan uppförsbacke), eftersom du måste trampa framåt när du växlar. Växla gärna ned till låg växel innan du stannar. Det är lättare att börja cykla igen om du har en låg växel i. Växla i god tid innan du kommer till en brant backe, så att du inte behöver växla när du trampar hårt på pedalerna.

SIS-justering

Om cykeln har Shimano SIS-växel (med fasta växellägen) kan du förinställa växelreglaget så att du endast behöver klicka uppåt eller nedåt för att växla. Inställning av SIS-växelreglage beskrivs på följande sidor. Eventuellt har återförsäljaren redan gjort inställningarna. Kontakta återförsäljaren om du får problem med att ställa in växelreglagen.

Justering av kedjans yttre läge

Vrid den övre, bakre justerskruven för växelmekanismen tills rulltrissan är nedanför yttre kanten av kassettens minsta kedjekrans.

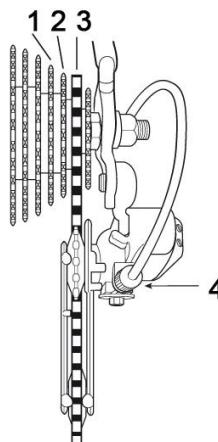

1. Kassettens minsta kedjekrans
2. Övre justerskruv
3. Rulltrissa
4. Kassettens största kedjekrans
5. Undre justerskruv

Justering av kedjans inre läge

Vrid på justerskruven för kedjans inre läge på den bakre växelföraren tills rulltrissan är direkt under kassettens största kedjekrans.

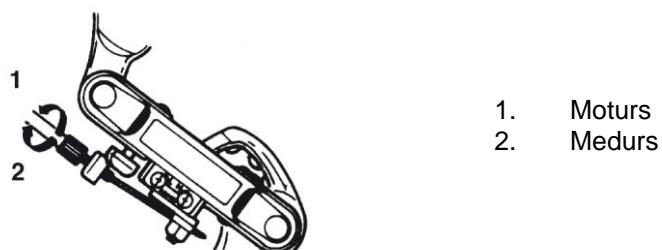
1. Växla över kedjan från kassettens minsta till dess näst minsta kedjekrans.
  - Om kedjan inte går på den näst minsta kedjekransen vrider du justeranordningen moturs för att öka vajerns spänning.
  - Om kedjan går förbi kassettens näst minsta kedjekrans vrider du justeranordningen medurs för att minska vajerns spänning.

1. Kassettens tredje minsta kedjekrans
2. Kassettens näst minsta kedjekrans
3. Kassettens minsta kedjekrans
4. Vajerjusteranordning

5. Med kedjan på den näst minsta kedjekransen ökar du vajerspänningen samtidigt som du vevar runt vevarmarna. Sluta spänna vajern precis innan det hörs att kedjan ligger an mot den tredje minsta kedjekransen. Därmed är justeringen är färdig.

Vajerjusteranordning

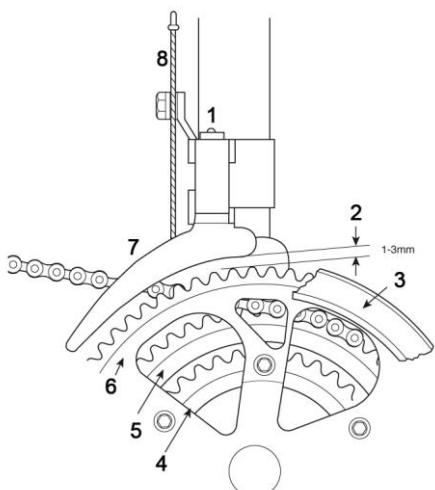
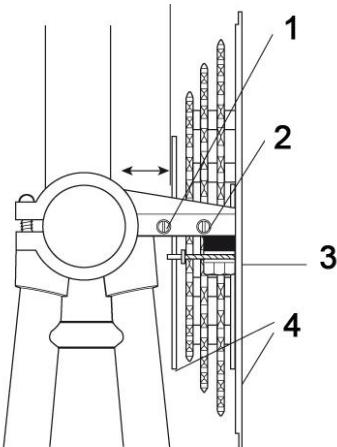
Smörj alla rörliga delar på växelföraren med molybdenfett eller liknande.

Främre växelförare

Den främre växelförarens båda ändlägen ställs in med två stoppskruvar på växelföraren. Den inre skruven används för att ställa in växelförarens inre ändläge och den yttre skruven för att ställa in växelförarens yttre ändläge.

Ställ in den främre växelföraren enligt anvisningarna nedan.

1. Veva runt vevarmarna och växla över kedjan till det mittersta kedjedrevet (om vevpartiet har tre kedjedrev) eller det stora kedjedrevet (om vevpartiet har två kedjedrev). Växla därefter över kedjan till den minsta kuggkransen på kassetten.
2. Veva runt vevarmarna och justera samtidigt den inre skruven på den främre växelföraren tills kedjan växlar över till nästa kedjedrev när växelreglaget är i det främre läget.
3. Växla över kedjan till kassettens största kedjekrans. Om kedjan löper fel hörs ett litet missljud. Justera med den inre skruven tills ljudet upphör.
4. Växla ned kedjan från det stora kedjedrevet till nästa kedjedrev (utan att flytta kedjan på kassetten). Justera den yttre skruven tills kedjan växlar över till det stora kedjedrevet när växelväljaren förs till det andra ändläget.
5. Växla till den minsta kedjekransen på kassetten. Om kedjan löper fel hörs ett litet missljud. Justera med den yttre skruven tills ljudet upphör. Nedre kanten av den yttre plattan ska vara ungefär 1–3 mm ovanför det stora kedjedrevet. Om cykeln har ovalt kedjedrev (Biopace) ska du mäta avståndet från kedjedrevets högsta punkt.
6. Om cykeln har kedjeskydd monterat på kedjedrevet kontrollerar du att avståndet mellan växelföraren och kedjeskyddet är tillräckligt.
7. Låt cykelreparatör titta på cykeln om problem uppstår.

Från sidan**Uppifrån**

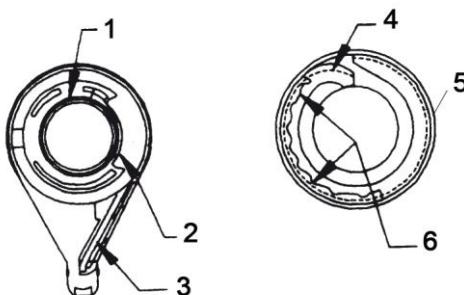
1. Justerskruvar
2. Avstånd, 1-3 mm
3. Växelförarens insida
4. Minsta kedjedrevet
5. Mellersta kedjedrevet
6. Största kedjedrevet
7. Växelförarens utsida

1. Inre justerskruv för inställning av växelförarens inre ändläge
2. Yttre justerskruv för inställning av växelförarens yttre ändläge
3. Kedjeskydd
4. Främre växelförare

VÄXELHANDTAG**Smörjning**

Följ anvisningarna nedan om växelreglaget behöver smörjas till följd av exponering för vatten och grus.

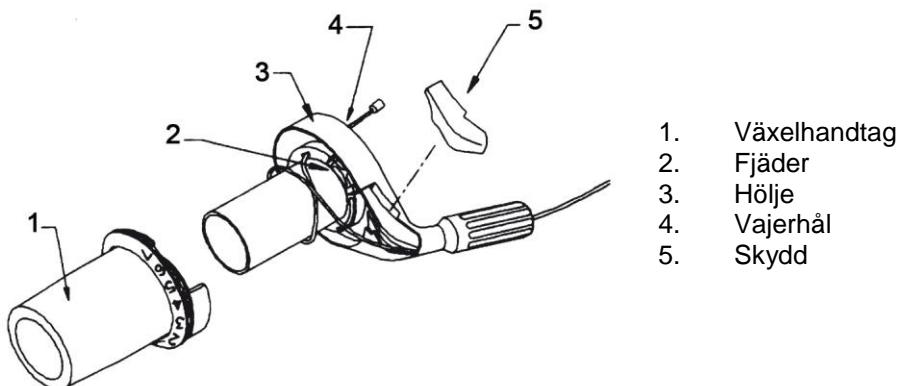
1. Demontera växelreglaget och tvätta alla dess delar i fotogen eller avfettningsmedel. Blås rent alla delarna med tryckluft.
2. Smörj de delar som pilarna pekar mot med lämpligt vattenfast fett. Använd inte litiumfett.

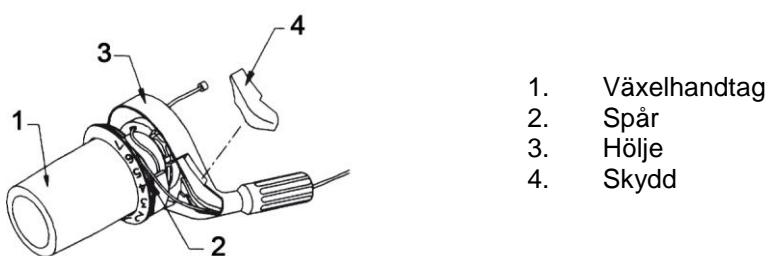
1. Insida
2. Fjäderrum
3. Vajerspår
4. Vajerspår
5. Växelhandtag
6. Indexeringskuggar

Vajerbyte

1. Rotera växelhandtaget tills vajern är helt frigjord. Lossa vajern från växelföraren.
2. Ta bort skyddet.
3. Demontera växelhandtaget genom att dra rakt ut. Det kan hända att fjädern lossnar ur fjäderrummet.
4. Ta bort den gamla vajern och släng den.
5. Smörj växelreglaget innan du monterar den nya vajern. Se avsnittet om smörjning ovan.
6. Montera en ny vajer, godkänd för växelhandtaget. För in den nya vajern genom vajerhålet i höljet.

1. Lägg vajern runt växelreglagets hölje. För ut vajern genom hålet i justieranordningen.
2. Placera fjädern i fjäderrummet. Om fjädern lossnar kan du applicera lite fett för att hålla den på plats.
3. För växelhandtaget över höljet. Vrid växelhandtaget så att dess högsta siffra är i linje med markeringen på höljet. Lyft vajeröglan från höljet och placera vajern i spåret i växelhandtaget. Tryck in växelhandtaget samtidigt som du drar ut vajern genom justieranordningens hål tills växelhandtaget är kant i kant med höljet.
4. Sätt tillbaka skyddet.
5. Kontrollera att allt är korrekt monterat genom att vrida växelhandtaget och lyssna efter klickljud.
6. Justera lägena enligt växeltillverkarens anvisningar.

DÄCKSKÖTSEL OCH HJULINSTÄLLNING

- För att cykelns däck ska fungera bra och hålla länge är det viktigt att de har rätt lufttryck, vilket anges på däcksidan.
- Bromslåsning och sladdar sliter på däcken.
- Däcken får inte komma i kontakt med olja, bensin, paraffin eller andra medel som löser gummi.
- Kontrollera att hjulen inte är skeva och att de är korrekt riktade, så att däcksidan inte tar i ramen eller framgaffeln.
- Kontrollera också att däcken inte är slitna eller har sprickor. Försäkra dig om att däcksmönstret inte har slitits ned och att det inte finns skador, sprickor eller ojämnt slitage på däcket. Byt genast ut slitet eller skadat däck.
- Om du cyklar över vassa stenar, hål i vägen eller om du cyklar på kantsten kan däcken punkteras.
- Om cykeln ska ställas undan en längre period rekommenderar vi att du tar av hjulen, för att undvika att de blir skeva.
- Pumpa däcken med fotpump eller handpump med lämplig ventilanslutning. Kontrollera trycket med manometer.
- Kontrollera regelbundet att ekrarna är korrekt spända. Kontrollera ofta om du cyklar mycket på ojämna vägar.

Demontering av bakhjul

1. Växla över kedjan till kassettens minsta kedjekrans.
2. Öppna bromsens snabböppning (om cykeln har sådan).
3. Lossa hjulaxels båda muttrar moturs.
4. Lyft växelföraren något utåt så att du lättare får bort hjulet.
5. För hjulet framåt, ut ur ramen.

6. Vid montering lägger du kedjan över kassettens lilla kedjekrans och hjulet tillbaka i dess läge mellan bakgaffelbenen.
7. Håll hjulet i detta läge och dra åt hjulaxelmantrarna medurs.
8. Hjulet ska snurra lätt med mycket litet glapp i sidled.
9. Återställ bakhomsens snabböppning och kontrollera att bromsarna fungerar korrekt.

Bakhjul med snabbkoppling

Hjul med snabbkoppling demonteras på samma sätt som standardhjul. Det enda som skiljer sig är hur du lossar hjulaxeln från gaffeln. Öppna snabbkopplingen genom att vrida handtaget ett halvt varv. Montera bakhjulet enligt anvisningarna för montering av framhjul med snabbkoppling. Kontrollera att snabbkopplingens handtag är i infällt läge och att hjulet sitter ordentligt fast innan du börjar cykla. Återställ bakhomsens snabböppning och kontrollera att bromsarna fungerar korrekt.

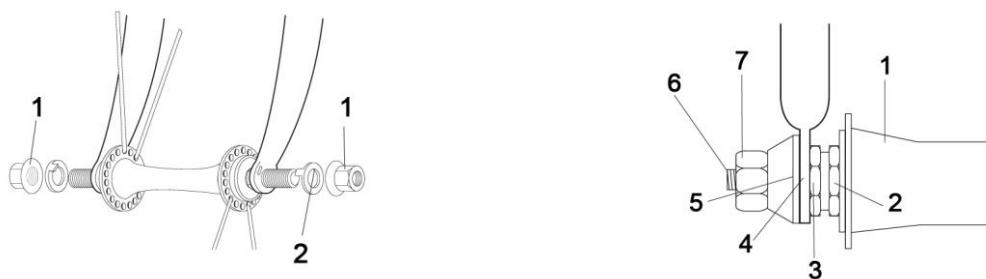
Framhjul

Ta bort hjulaxelmantrar, brickor och eventuell axellåsbricka. Hjulaxelns koniska lager ska vara justerat så att hjulet snurrar lätt. Den koniska låsmuttern ska vara ordentligt åtdragen mot hjulaxelns kona, så att hjulet inte kan lossna. Håll framhjulet mellan framgaffelbenen och placera det så att axellåsbrickan och dess taggar ligger an mot spåret i framgaffeln, eller standardbrickorna är i rätt läge mot hjulaxeln, om cykeln inte har hjulaxelhållare.

Flytta över fler låsbrickor till den sida av hjulet som är nära gaffelbenen om hjulet inte är centrerat.

VIKTIGT!

Framhjulets axellåsbrickor eller brickor ska placeras i spåren på gaffelbenen, så att hjulet sitter säkert fast i framgaffeln.

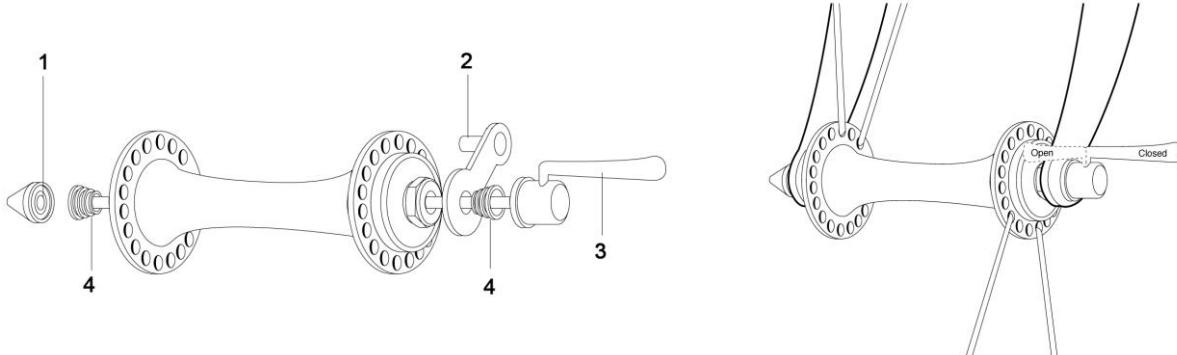

1. Mutter
2. Axellåsbricka

1. Framnav
2. Kona
3. Kona
4. Framgaffel
5. Axellåsbricka
6. Axel
7. Mutter

Framhjul med snabbkoppling

1. För att demontera framhjulet öppnar du frambromsens snabböppning. Öppna snabbkopplingen på axeln och för ut hjulet ur framgaffeln.
2. Kom ihåg att snabbkopplingen ska vara på vänster sida när du sätter tillbaka hjulet. Stäng snabbkopplingen och dra åt justermuttern så att den ligger an. Öppna snabbkopplingen och dra åt justermuttern ungefär 3/4 varv till. Stäng snabbkopplingen och kontrollera att den gjort anliggningsmärken i gaffeln. Justera snabbkopplingen igen om så behövs. Återställ frambromsens snabböppning och kontrollera att bromsarna fungerar korrekt.
3. Hjulet får inte vara närmre gaffelbenen än 1,5 mm.
4. Hjulet ska snurra lätt med mycket litet glapp i sidled.
5. Kontrollera att snabbkopplingens handtag är i infällt läge och att hjulet sitter ordentligt fast innan du börjar cykla.

1. Justermutter
2. Axellåsbricka
3. Snabbkopplingshandtag
4. Fjäder

VARNING! Cykla inte om inte snabbkopplingens handtag är helt stängt och klämmer fast hjulet ordentligt.
Låt inte barn använda cykeln utan att först kontrollera att snabbkopplingen är ordentligt åtdragen.

Rätten till ändringar förbehålls. Vid eventuella problem, kontakta vår serviceavdelning på telefon: 0200-88 55 88.
Jula AB, Box 363, 532 24 SKARA
www.jula.se

SIKKERHETSANVISNINGER

Les bruksanvisningen nøye før bruk!

Kontroller punktene nedenfor før hver gangs bruk

- Skrueforbindelser og komponenter er ordentlig trukket til og ikke slitt eller skadet.
- Sittestillingen er komfortabel.
- Bremsene fungerer bra.
- Styringen verken låser seg eller glipper.
- Hjulene er ikke skjeve, og hjullagrene er korrekt justert.
- Hjulene er ordentlig festet i bak-/forgaffelen.
- Dekkene er i god stand og har riktig lufttrykk.
- Pedalene er ordentlig festet i veivarmene.
- Girene er korrekt innstilt.
- Alle reflekser er montert.
- Etter justering kontrollerer du at alle skrueforbindelser er korrekt trukket til, og at vaierne er uskadet og korrekt trukket langs rammen.
- Vi anbefaler at du leverer sykkelen inn til et sykkelverksted for service hver sjette måned (oftere hvis du sykler mye eller belaster sykkelen hardt). Fyll ut serviceprotokollen etter hver service.

Trafikksikkerhet

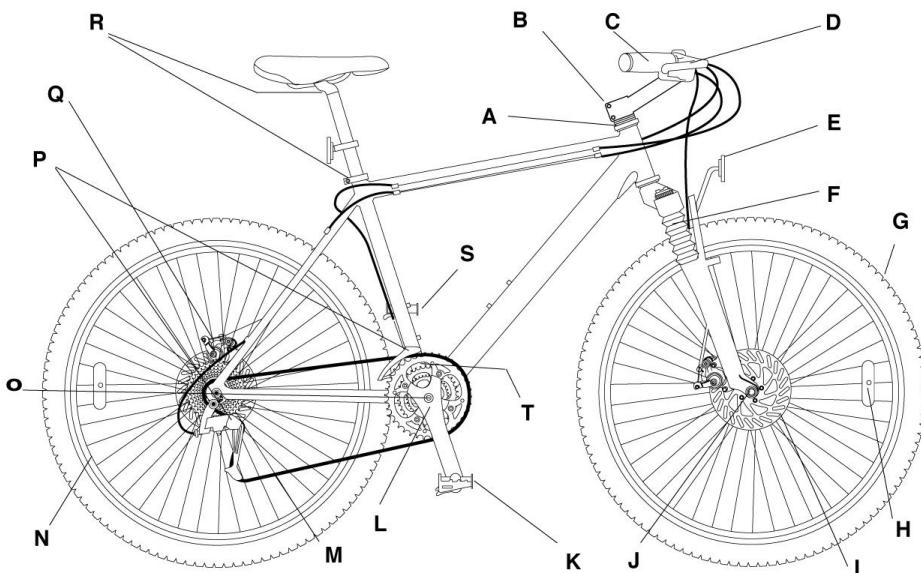
- Ikke sykle på samme side som møtende trafikk.
- Ikke sykle to i bredden.
- Ikke skyv noen på sykkel som ikke er utstyrt for dette.
- Ikke sving ut i trafikken.
- Ikke heng noe på styret som gjør det vanskelig å styre, eller som kan sette seg fast i forhjulet.
- Ikke hold deg fast i et annet kjøretøy.
- Ikke sykle for nær kjøretøyene foran deg.
- Sykling i regn eller på våt veibane. Bremsenes effekt reduseres av vann og is. Sykle saktere i vått vær, og brems tidligere enn du gjør i tørt vær.
- Hvis du sykler i mørket, må du følge gjeldende lovgivning. Sykkelen skal ha en frontlykt med hvitt lys og en baklykt med rødt lys i tillegg til de refleksene som allerede er på sykkelen.
- Bruk helst lyse klær og refleksvest eller lignende.
- Kontroller at sykkelens reflekser er riktig plassert, ordentlig festet, rene og ikke blokkerte. Bytt umiddelbart skadede reflekser.
- Eventuelle dempere på sykkelen bør vedlikeholdes av sykkelverksted. Se demperprodusentens bruksanvisning.

Eierens ansvar

Bruksanvisningen beskriver hvordan du sykler sikkert og holder sykkelen i god og feilfri stand.

- Les og følg bruksanvisningen.
- Alle større serviceinngrep eller justeringer på sykkelen bør utføres av sykkelreparatør. Følg disse anvisningene hvis du ikke har tilgang til sykkelreparatør og vil gjøre justeringene selv.
- **VIKTIG!** Alle endringer utføres på egen risiko.
- Det kan være farlig å bruke sykkelen til freestylecykling, stunts, konkurranser, terrengsykling eller lignende, og du er selv ansvarlig for eventuelle personskader eller andre skader som oppstår hvis du bruker sykkelen på ovennevnte måter. Forhandleren frasier seg alt ansvar overfor den som har kjøpt sykkelen, eller en tredje person for følgeskader eller særskilt skade.
- Gjør deg kjent med sykkelens komponenter og tilbehør, slik at du kan bruke dem på riktig måte.

BESKRIVELSE

A Styrelager

Demonter, rengør og smør lagrene årlig.
Kontroller lagrene for slitasje.

B Styrestamme

Kontroller at styrestammens skruer og muttere er skrudd godt til.

C Styre

Kontroller at styrets skrueforbindelser er korrekt trukket til. Kontroller at bremsehåndtakene sitter ordentlig fast på styret, og at bremsene har jevn og god bremsevirkning.

D Bremser

Smør eksponerte deler av vaierne med olje hver måned. Kontroller at bremsene er korrekt justert. Bytt ut bremsebelegg og vaiere hvis de er slitte.

E Reflekser (foran og bak)

Kontroller at refleksene er ordentlig festet og hele. Skift dem ut ved behov.

F Forgaffeldemper

Skal kun justeres av forhandler.

G Dekk

Kontroller at dekkene ikke er slitte eller har sprekker. Kontroller at dekkene har rett lufttrykk. Anbefalt lufttrykk er angitt på siden av dekket.

H Reflekser

Kontroller en gang i måneden at refleksene er ordentlig festet.

I Skivebremser

Vi anbefaler at du lar forhandleren utføre regelmessig vedlikehold.

J Hjulnav

Smør lagrene en gang i måneden. Juster kjeglene slik at hjulet ikke glipper.

K Pedalreflekser

Kontroller at refleksene sitter godt fast.

L Veivarmer

Smør lagrene en gang i måneden. Kontroller at kjededrevet er ordentlig festet på veivpartiet. Kontroller veivlagerspillet. Demonter, rengør og smør nav, veivlager og styrelager.

M Kjede

Smør kjedet lett med olje hver uke. Ta av, rengør og smør inn kjedet hver sjette måned.

N Hjul

Kontroller at hjulakslene er skikkelig festet. Kontroller at det ikke er voks, olje, fett eller lim på felgsiden. Kontroller at ingen eiker er løse eller mangler.

O Veivlager

Rengør og smør veivlageret en gang i året. Kontroller at veivlageret ikke er slitt.

P Gir

Smør bevegelige deler på forgiret og bakgiret sparsomt med olje. Kontroller at fremre og bakre girfører er korrekt justert.

Q Skivebremser

Vi anbefaler at du lar forhandleren utføre regelmessig vedlikehold.

R Muttere for sete og setestolpe

Kontroller at setets og setestolpens muttere er ordentlig trukket til.

S Pedaler

Smør lagrene lett med olje en gang i måneden.

T Rammenummer

SYKKELINFORMASJON OG SERVICEPROTOKOLL

Fyll ut opplysningene nedenfor ved innkjøpet. Disse opplysningene har politiet bruk for hvis sykkelen forsvinner eller blir stjålet.

Navn .....

Adresse .....

Modellnavn og type .....

Rammestørrelse og farge.....

Ekstrautstyr og kjennetegn .....

Rammenummer

Rammenummeret er angitt på en etikett nede på seterøret. Vi anbefaler sterkt at du stanser rammenummeret inn på sykkelen.

.....

Forhandlerens stempel

Kjøpsdato

SERVICEPROTOKOLL

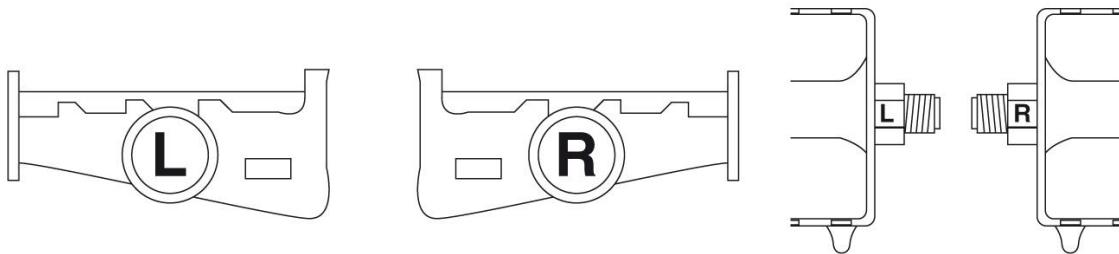
Vi anbefaler at du fyller ut denne serviceprotokollen for din egen sikkerhets skyld og som grunnlag for garantikrav. Lever sykkelen inn til service hver sjette måned eller oftere hvis du sykler langt eller i tøft terrengh.

Forhandlerens stempel	Forhandlerens stempel	Forhandlerens stempel	Forhandlerens stempel	Forhandlerens stempel	Forhandlerens stempel
Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato

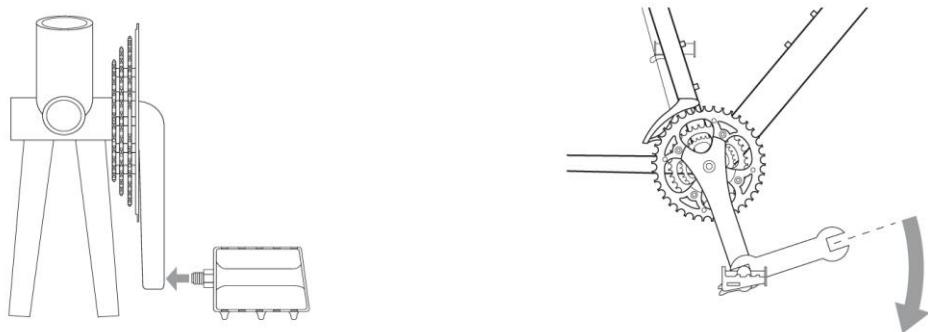
MONTERING

Montere pedaler

OBS! Pedalene er ikke like – pedalen merket med R skal sitte på høyre veivarm, og pedalen merket med L skal sitte på venstre veivarm.

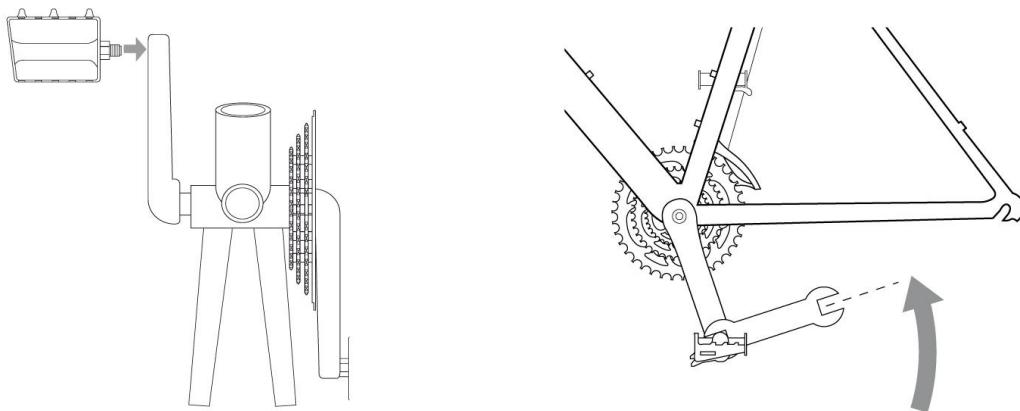

Montering av høyre pedal (R)

1. Monter pedalen på veivarmen på den siden med kjedet.
2. Skru pedalen inn med klokken.
3. Skru pedalen inn for hånd.
4. Trekk forsiktig til med skrutrekker.

Montering av venstre pedal (L)

1. Skru inn mot klokken.
2. Monter pedalen på veivarmen på motsatt side av kjedet.
3. Skru pedalen inn mot klokken. Pedal og veivarm er venstregjengset.
4. Skru pedalen inn for hånd.
5. Trekk forsiktig til med skrutrekker.

BRUK**SITTESTILLING**

Det er viktig at sykkelen er korrekt innstilt, både for å være komfortabel og av sikkerhetsårsaker. På de følgende sidene er det informasjon om hvordan du stiller inn en komfortabel, sikker og effektiv sittestilling.

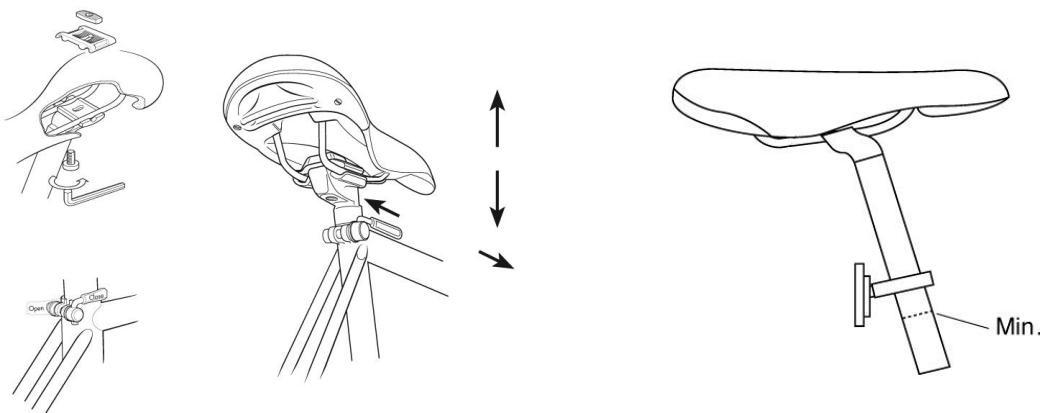
SETEJUSTERING

Løsne mutteren som holder setet ved setestolpen, slik at du kan skyve setet fører eller bakover. Still inn ønsket stilling. Setets vinkel kan også justeres. Vi anbefaler at setet er horisontalt.

Juster setet i høyden ved å løsne klemeskruen som holder setestolpen mot selerøret. Plasser setestolpen i ønsket høyde og trekk til klemeskruen.

VIKTIG!

- Setestolpen må sitte lavere enn markeringen for høyeste nivå. Markeringen for høyeste nivå skal ikke vises.
- Trekk til setestolpens klemeskru og -mutter til 30 Nm med en 6 mm eller 13 mm sekskantnøkkel. Kontroller at setestolpen sitter fast, ved å prøve å vri setet for hånd. Du skal ikke kunne vri setet.
- Du må aldri sykle hvis setet eller setestolpen ikke er ordentlig trukket til.

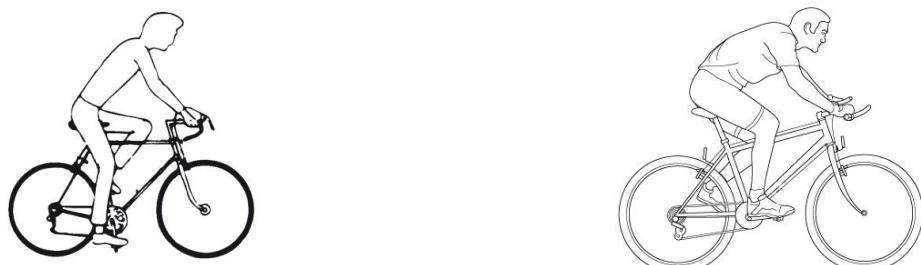
Forskjellige setestolper brukes til forskjellige typer seter, derfor varierer festingen. Kontakt forhandleren hvis du er usikker på hvordan setet skal monteres.

Setevinkel

Setet skal helst være horisontalt. Du kan endre setevinkelen, men vanligvis bør setet være horisontalt. Hvis du sitter best med setet i sterke vinkler, bør du kontrollere om du kan endre en annen innstilling i stedet.

Setehøyde

For å prøve ut riktig setehøyde plasserer du den ene pedalen i nederste posisjon. Sett deg på setet med sko uten høye hæler og kontroller at hælen din akkurat når ned til pedalen når du strekker ut beinet. Når du sykler med fotens trykkpunkt på pedalen, skal beinet være litt bøyd når pedalen er i nederste posisjon (se fig.).

Setets posisjon over pedalene

Plasser den ene fotens trykkpunkt på pedalen med veivarmene horisontale. Juster setets posisjon fremover eller bakover til pedalen er rett under kneet. Svært små forandringer i setets stilling kan påvirke både ytelse og komfort. Flytt setet litt om gangen og prøv deg frem.

STYRE OG STYRESTAMME/STYRESTOLPE

Sykkelen kan ha standardstyrestolpe eller -styrestamme. Kontroller før bruk at alle skrueforbindelser på styrestolpe/styrestamme er ordentlig trukket til.

Standardstyrestolpe - Løsne ekspanderskruen på styrestolpens nedre del til ekspanderkilen løsner. Bank forsiktig på ekspanderskruen hvis kilen ikke løsner av seg selv. Når ekspanderkilen har løsnet, flytter du styrestolpen oppover eller nedover til en posisjon der du sitter komfortabelt og enkelt kan nå styret og bremsehåndtakene. Vanligvis skal styret være i samme høyde som eller litt lavere enn setet. Kontroller at styrestolpen er i linje med forhjulet.

VIKTIG! Styrestolpen har en markering for hvor mye den kan stikke ut fra gaffelrøret. Denne markeringen skal ikke vises når styrestolpen er montert. Styrestolpen må være så langt nede i gaffelrøret at markeringen ikke vises. Når du har funnet riktig høyde, plasserer du styret vinkelrett mot forhjulet. Trekk ekspanderskruen ordentlig til.

OBS! Hvis sykkelen har girspak montert på styrestolpen, kan denne flyttes opp eller ned til ønsket posisjon. Pass på at girspaken er rettet oppover og at vaierne ikke er vridd.

VIKTIG! Det er ekstremt viktig at ekspanderskruen er trukket ordentlig til. Kontroller at styrestolpen sitter ordentlig fast, ved å stille deg foran sykkelen med ett bein på hver side av forhjulet. Klem rundt hjulet med beina og prøv å vri styret til siden. Styrestolpen skal ikke rotere i gaffelrøret. Ikke stram styrestolpen for hardt. Den skal gi etter hvis du faller med sykkelen. Posisjoner styrets håndtak horisontalt og trekk klemeskruen ordentlig til.

OBS!

- Smør ekspanderskruen hver gang du tar styrestolpen bort fra gaffelrøret.
- På noen terrengsykler må bremsevaiereren justeres når styrestolpens høyde er endret. Ikke prøv å justere bremsevaiereren hvis sykkelen har lavprofilbremser med vaierstopp på styrestolpen.

Styrestamme - Styrestammen har to låseskruer i den bakre enden som klemmer rundt gaffelrøret. Løsne skruene og rett opp styrestammen slik at den er på linje med forhjulet. Skru til låseskruene igjen.

VIKTIG! Ikke juster den øvre kompresjonsskruen. Denne er innstilt for å eliminere lagerspill. Hvis den trekkes til for hardt, kan det føre til slitasje.

OBS! På noen terrengsykler må bremsevaiereren justeres når styrestolpens høyde er endret. Ikke prøv å justere bremsevaiereren hvis sykkelen har lavprofilbremser med vaierstopp på styrestolpen.

Styrestolpe med forsenket skrue	Styrestamme	Standardstyrestolpe
1. Styre 2. Sekskantnøkkel, 6 mm 3. Klemsskrue, sekskant, styrestolpe	4. Kompresjonsskrue 5. Kompresjonshylse 6. Mutter med låseskiver 7. Styrestammeskruer 8. Styrestamme 9. Distansestykker 10. Lagersete 11. Styrelager	12. Styrestolpeekspander 13. Klemsskrue 14. Markering for høyeste styrestolpeposisjon

Styrets posisjon

Posisjoner styret slik at du enkelt kommer til girspaken og bremsehåndtakene.

Prøv å finne en sittestilling der hendene hviler lett mot styret. Hvis du henger for tungt på styret, blir påkjenningen stor på håndledd og underarmer. Husk å stramme alle skrueforbindelser etter justering.

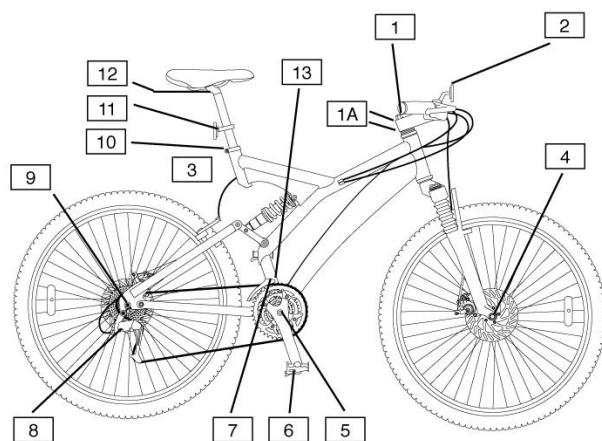
OBS! Hev aldri styrestolpen eller setestolpen over markeringen for høyeste posisjon.

JUSTERING AV VEIVPARTI UTEN KILEBOLTER

VIKTIG!

Kontroller om sykkelenes kjededrev og veivarmer er av typen uten kilebolter. Hvis det er tilfellet, kontrollerer du at mutterne som holder dem fast i veivpartiet, er ordentlig trukket til. Vi anbefaler at du kontrollerer om mutterne er ordentlig trukket til når du har brukt sykkelen i to uker, og deretter med intervaller på tre måneder.

ANBEFALTE TILTREKKINGSMOMENTER

1. Ekspanderskrue, styrestolpe	20 Nm
1A Låseskruer for styrestamme	20 Nm
2. Klemsskrue, styrestamme	15 Nm
3. Festeskruer for bremser (ikke skivebremser)	5 Nm
4. Fremre hjulakselmutter / Fremre hurtigkobling	30 Nm
5. Låseskruer for kjededrev	38 Nm
6. Pedal	40 Nm
7. Vaierfesteskruer for fremre girkjører	4 Nm
8. Vaierfesteskruer for bakre girkjører	4 Nm
9. Bakre hjulakselmutter / Bakre hurtigkobling	30 Nm
10. Festeskruer for setestolpe	8 Nm
11. Festeskruer for fremre og bakre refleks	3 Nm
12. Seteskruer	30 Nm

BREMSER

ADVARSEL!

Det er svært viktig at du forstår hvordan sykkelenes bremser fungerer. Hvis du bruker bremsene på feil måte, kan du miste kontrollen over sykkelen og skade deg alvorlig. Forskjellige sykler kan oppføre seg annerledes når du bremser, så det er viktig at du lærer deg hvordan sykkelen ter seg i forskjellige situasjoner, og hvor hardt du skal trykke på bremsehåndtaket. Les bruksanvisningen og øv deg på å sykle og bremse. Kontakt forhandleren hvis du trenger mer informasjon.

Sykkelen har to bremsehåndtak, ett til forhjulet og ett til bakhjulet. Disse er plassert på begge sider av styret. Høyre bremsehåndtak styrer forbremsen og venstre bremsehåndtak styrer bakbremsen.

Sikker bremsing

1. Brems litt tidligere med bakbremsen (venstre bremsehåndtak) enn med forbremsen (høyre bremsehåndtak).
2. Trykk jevnt på begge bremsehåndtakene.
3. Brems aldri med forbremsen når du svinger. Dette er spesielt viktig å tenke på når du svinger kraftig eller sykler på løst underlag.

VIKTIG!

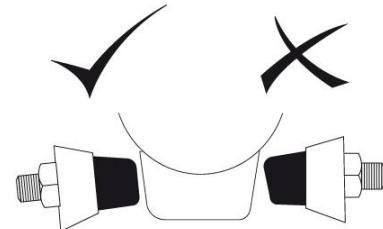
- Hvis du bremser for hardt med forbremsen, kan oppbremsingen bli så kraftig at du kastes av sykkelen.
- Bremseytelsen er dårligere på våt vei. Sykle saktere og brems tidligere på våt vei.
- Du må ikke sykle hvis bremsene ikke fungerer korrekt.

Vedlikehold av bremser

Felgbrems

Kontroller bremseinnstillingen og smør bremsens fjærer og pivot regelmessig. Smør vaierens eksponerte del for å beskytte mot korrosjon. Hvis det er vanskelig å bremse, kan det ofte være fordi vaierne er dårlig smurt. Bremsevaier må demonteres før smøring. Vi anbefaler at du lar en sykkelreparatør smøre bremsevaierne.

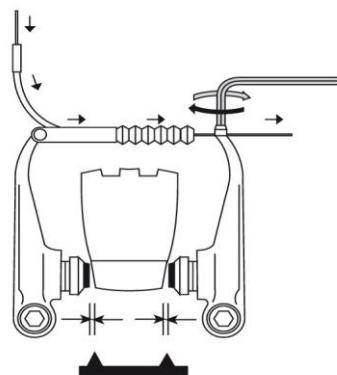
OBS! For at bremsene skal ta jevnt, kan ikke hjulene være skjeve, de skal være korrekt justert og felgsiden må være jevn og uten merker. Bremsebeleggene skal være korrekt justert mot felgsiden. Kontakt forhandleren hvis du er usikker på justering av hjul eller bremser. Beskytt endene av vaieren med endehylser, slik at vaieren ikke fliser seg.

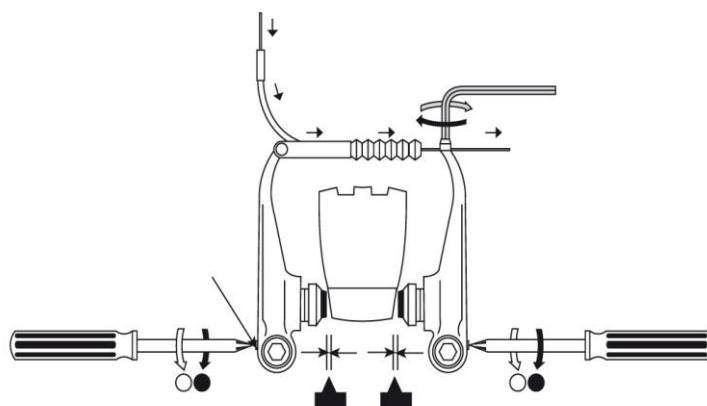
VIKTIG! Bremsene skal ikke henge fast i eller ligge inntil felgen når du slipper bremsehåndtaket. Hvis bremsene henger fast, kontrollerer du at bremseklate, vaiere og bremsehåndtak er rene og smurte. Lever sykkelen inn til forhandleren hvis bremsene henger fast til tross for at disse komponentene er rene og smurte.

V-bremser

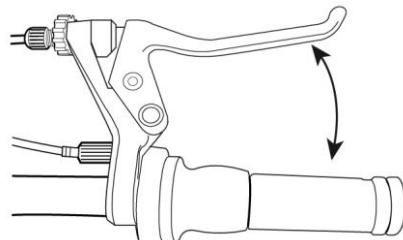
1. Før vaieren gjennom vaierlederen og still inn avstanden 2 mm mellom bremsebelegget og felgsiden. Trekk til vaierfesteskruen.

2. Juster bremsebeleggenes avstand til felgsiden med fjærjusteringsskruene.

3. Trykk inn bremsehåndtakene ca. ti ganger og kontroller at alt fungerer korrekt, og at bremsebeleggene har riktig avstand til felgsiden, før du bruker sykkelen.

UTENPÅLIGGENDE GIR

Introduksjon

På girsystemer med utenpåliggende gir flyttes kjedet mellom kassettens forskjellige kjedekranser. Antallet gir på sykkelen regner du ut ved å multiplisere antallet kjedekranser på bakhjulets kassett med antallet kjededrev på veivpartiet.

Ved å bruke kjedekranser og kjededrev med forskjellig antall tenner kan du endre sykkelens gir. Det høyeste giret får du når kjedet ligger på veivpartiets store kjededrev og på kassettens minste kjedekrans. Det laveste giret får du når kjedet ligger på veivpartiets lille kjededrev og på kassettens største kjedekrans.

Takket være sykkelens mange gir kan du sykle i variert terreng og hele tiden tråkke med ca. 60 omdr./min.

Vedlikehold

For at sykkelens gir skal fungere godt og i lang tid, må alle deler av girsystemet holdes rene og smøres regelmessig.

Giring

Den venstre girspaken brukes til å bytte mellom veivpartiets kjededrev. Den høyre girspaken brukes til å bytte mellom de forskjellige kjedekransene på kassetten.

Når kjedet ligger på en av de store kransene på kassetten, er du i et lavt gir og kan sykle i bratte bakker. Når kjedet ligger på en av de små kransene på kassetten, er du i et høyt gir og kan sykle raskt i nedoverbakker.

Når kjedet ligger på det lille kjededrevet på veivpartiet, har du et lavere gir enn når det ligger på det store kjededrevet.

Unngå å sette kjedet i de ytterste posisjonene (det store kjededrevet foran og kassettens største kjedekrans / det lille kjededrevet foran og kassettens minste kjedekrans). Da slipper du unødig slitasje, ulyder og skader på girsystemet.

VIKTIG! Følg anvisningene nedenfor ved giring.

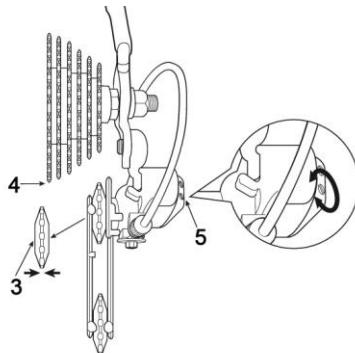
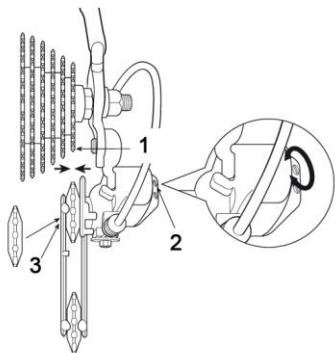
1. Gir bare når veivarmer og hjul beveger seg fremover.
2. Ikke gir samtidig som du tråkker hardt på pedalene.
3. Ikke tråkk baklengs samtidig som du girer.
4. Ikke tving girene på plass.
5. Gir i god tid (for eksempel før oppoverbakke), siden du må tråkke fremover når du girer. Gir gjerne ned til lavt gir før du stanser. Det er lettere å begynne å sykle igjen hvis du har lavt gir. Gir i god tid før du kommer til en bratt bakke, slik at du ikke trenger å gire mens du tråkker hardt på pedalene.

SIS-justering

Hvis sykkelen har Shimano SIS-gir (med faste girposisjoner), kan du forhåndsinnstille girspaken slik at du kun trenger å klikke oppover eller nedover for å gire. Innstilling av SIS-girspak beskrives på følgende sider. Eventuelt har forhandleren allerede utført innstillingene. Kontakt forhandleren hvis du får problemer med å stille inn girspaken.

Justering av kjedets ytre posisjon

Vri den øvre, bakre justeringsskruen for girmekanismen til rulletrinsen er nedenfor den ytre kanten av kassettens minste kjedekrans.

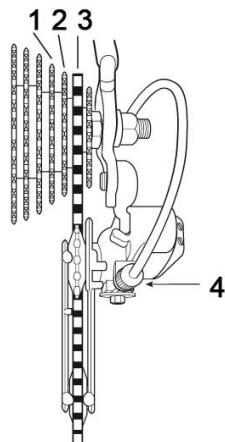

1. Kassettens minste kjedekrans
2. Øvre justeringsskru
3. Rulletrinse
4. Kassettens største kjedekrans
5. Nedre justeringsskru

Justering av kjedets indre posisjon

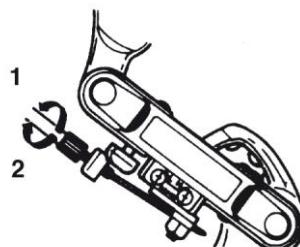
Vri på justeringsskruen for kjedets indre posisjon på den bakre girføreren til rulletrinsen er rett under kassettens største kjedekrans.

1. Gir kjedet fra kassettens minste kjedekrans til den nest minste.
  - Hvis kjedet ikke går på den nest minste kjedekransen, vrir du justeringsanordningen mot klokken for å øke vaierens spenning.
  - Hvis kjedet går forbi kassettens nest minste kjedekrans, vrir du justeringsanordningen med klokken for å redusere vaierens spenning.
2. Med kjedet på den nest minste kjedekransen øker du vaierspenningen samtidig som du sveiver rundt veivarmene. Slutt å spenne vaieren rett før du hører at kjedet ligger inntil den tredje minste kjedekreten. Da er justeringen ferdig.

1. Kassettens tredje minste kjedekrans
2. Kassettens nest minste kjedekrans
3. Kassettens minste kjedekrans
4. Vaierjusteringsanordning

Vaierjusteringsanordning

1. Mot klokken
2. Med klokken

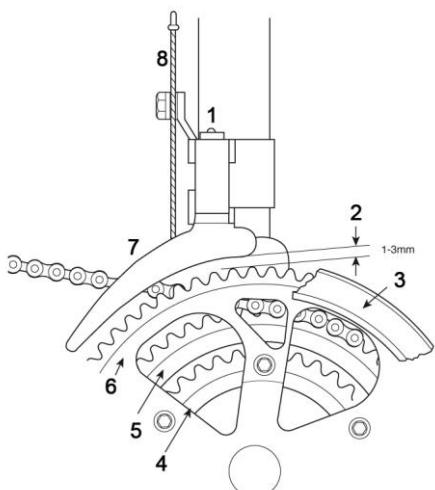
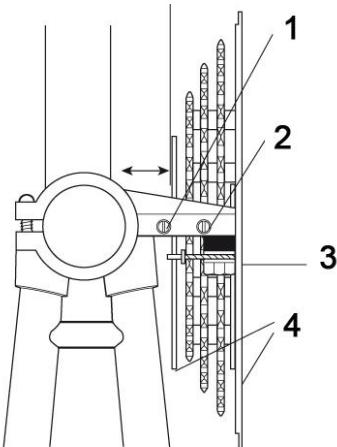
Smør alle bevegelige deler på girføreren med molybdenfett eller lignende.

Fremre girfører

Begge endepositionene til den fremre girføreren stilles inn med to stoppeskruer på girføreren. Den indre skruen brukes til å stille inn girførerens indre endeposisjon, og den ytre skruen brukes til å stille inn girførerens ytre endeposisjon.

Still inn den fremre girføreren i henhold til anvisningene nedenfor.

1. Sveiv veivarmene rundt og gir kjedet til det midterste kjededrevet (hvis veivpartiet har tre kjededrev) eller det store kjededrevet (hvis veivpartiet har to kjededrev). Gir deretter kjedet til den minste tannhjulkransen på kassetten.
2. Sveiv veivarmene rundt og juster samtidig den indre skruen på den fremre girføreren til kjedet bytter til neste kjededrev når girspaken er i den fremre posisjonen.
3. Gir kjedet til kassettens største kjedekrans. Hvis kjedet løper feil, hører du en liten ulyd. Juster med den indre skruen til lyden forsvinner.
4. Gir kjedet ned fra det store kjededrevet til neste kjededrev (uten å flytte kjedet på kassetten). Juster den ytre skruen til kjedet flyttes over til det store kjededrevet når girvelgeren føres til den andre endeposisjonen.
5. Gir til den minste kjedekransen på kassetten. Hvis kjedet løper feil, hører du en liten ulyd. Juster med den ytre skruen til lyden forsvinner. Den nedre kanten av den ytre platen skal være ca. 1–3 mm over det store kjededrevet. Hvis sykkelen har ovalt kjededrev (Biopace), skal du måle avstanden fra kjededrevets høyeste punkt.
6. Hvis sykkelen har kjedebeskyttelse på kjededrevet, kontrollerer du at avstanden mellom girføreren og kjedebeskyttelsen er tilstrekkelig.
7. La en sykkelreparatør se på sykkelen hvis det oppstår problemer.

Fra siden**Ovenfra**

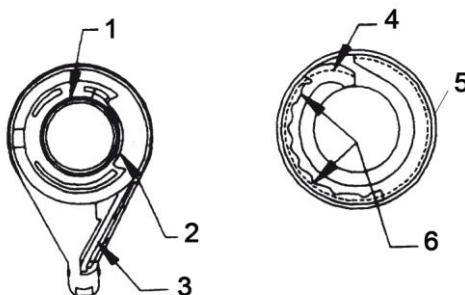
1. Justeringsskruer
2. Avstand, 1-3 mm
3. Girførerens innside
4. Det minste kjededrevet
5. Det mellomste kjededrevet
6. Det største kjededrevet
7. Girførerens utside

1. Indre justeringsskruer for innstilling av girførerens indre endeposisjon
2. Ytre justeringsskruer for innstilling av girførerens ytre endeposisjon
3. Kjedebeskyttelse
4. Fremre girfører

GIRHÅNDTAK**Smøring**

Følg anvisningene nedenfor hvis girspaken trenger å smøres som følge av eksponering for vann og grus.

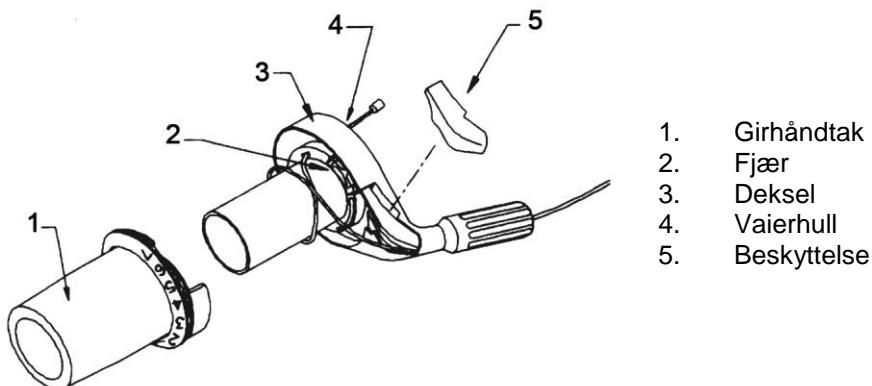
1. Demonter girspaken og vask alle delene i parafin eller avfettingsmiddel. Blås alle delene rene med trykkluft.
2. Smør de delene som pilene peker på, med egnet vannfast fett. Ikke bruk litiumfett.

1. Innside
2. Fjærrom
3. Vaierspor
4. Vaierspor
5. Girhåndtak
6. Indeksringstinner

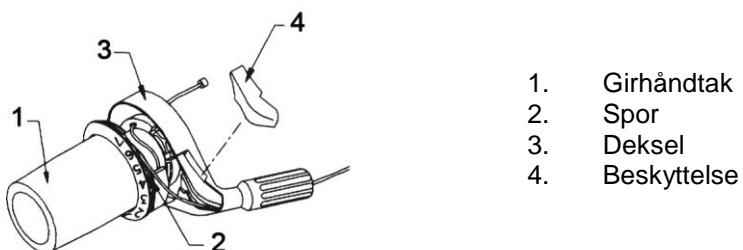
Vaierbytte

1. Roter girhåndtaket til vaieren er helt frigjort. Løsne vaieren fra girføreren.
2. Fjern beskyttelsen.
3. Demonter girhåndtaket ved å trekke det rett ut. Det kan hende at fjæren løsner fra fjærrommet.
4. Fjern den gamle vaieren og kast den.
5. Smør girspaken før du monterer den nye vaieren. Se avsnittet om smøring over.
6. Monter en ny vaier som er godkjent for girhåndtaket. Før den nye vaieren inn gjennom vaierhullet i dekselet.

1. Girhåndtak
2. Fjær
3. Deksel
4. Vaierhull
5. Beskyttelse

7. Legg vaieren rundt girspakdekselet. Før vaieren ut gjennom hullet i justeringsanordningen.
8. Plasser fjæren i fjærrommet. Hvis fjæren løsner, kan du påføre litt fett for å holde den på plass.
9. Før girhåndtaket over dekselet. Vri girhåndtaket slik at det høyeste sifferet er på linje med markeringen på dekselet. Løft vaierløkken fra dekselet og plasser vaieren i sporet i girhåndtaket. Trykk inn girhåndtaket samtidig som du trekker vaieren ut gjennom justeringsanordningens hull til girhåndtaket er kant i kant med dekselet.
10. Sett beskyttelsen tilbake på plass.
11. Kontroller at alt er korrekt montert, ved å vri girhåndtaket og lytte etter klikkelyder.
12. Juster posisjonene i henhold til girprodusentens anvisninger.

1. Girhåndtak
2. Spor
3. Deksel
4. Beskyttelse

DEKKPLEIE OG HJULINNSTILLING

- For at sykkelenes dekk skal fungere bra og holde lenge, er det viktig at de har riktig lufttrykk, noe som angis på siden av dekket.
- Bremselåsing og skrensing sliter på dekkene.
- Dekkene skal ikke komme i kontakt med olje, bensin, parafin eller andre midler som løser gummi.
- Kontroller at hjulene ikke er skjeve, og at de er korrekt innrettet, slik at dekksiden ikke tar bort rammen eller forgaffelen.
- Kontroller også at dekkene ikke er slitte eller har sprekker. Forsikre deg om at dekkmønsteret ikke er nedslitt, og at det ikke er skader, sprekker eller ujevn slitasje på dekket. Et slitt eller skadet dekk må byttes med en gang.
- Hvis du sykler over skarpe steiner eller hull i veien, eller hvis du sykler på kantstein, kan dekkene punkteres.
- Hvis sykkelen skal settes bort i en lengre periode, anbefaler vi at du tar av hjulene for å unngå at de blir skjeve.
- Pump dekkene med fotpumpe eller håndpumpe med egnet ventiltilkobling. Kontroller trykket med manometer.
- Kontroller regelmessig at eikene er korrekt spente. Kontroller dette ofte hvis du sykler mye på ujevne veier.

Demontering av bakhjul

1. Gir kjedet til kassettens minste kjedekrans.
2. Åpne bremsens hurtigåpning (hvis sykkelen har en).
3. Løsne begge mutterne på hjulakselen mot klokken.
4. Løft girkjederen litt ut, slik at det er enklere å få av hjulet.
5. Før hjulet forover, ut av rammen.

6. Ved montering legger du kjedet over kassettens minste kjedekrans og hjulet tilbake mellom bakgaffelbena.
7. Hold hjulet i denne posisjonen og trekk til hjulakselmutterne med klokken.
8. Hjulet skal snurre lett med veldig liten sidelengs slark.
9. Lukk bakbremsens hurtigåpning og kontroller at bremsene fungerer korrekt.

Bakhjul med hurtigkobling

Hjul med hurtigkobling demonteres på samme måte som standardhjul. Det eneste som er annerledes, er hvordan du løsner hjulakselen fra gaffelen. Åpne hurtigkoblingen ved å vri håndtaket en halv omdreining. Monter bakhjulet i henhold til anvisningene for montering av forhjul med hurtigkobling. Kontroller at hurtigkoblingenes håndtak er i innfelt posisjon, og at hjulet sitter ordentlig fast, før du begynner å sykle. Lukk bakbremsens hurtigåpning og kontroller at bremsene fungerer korrekt.

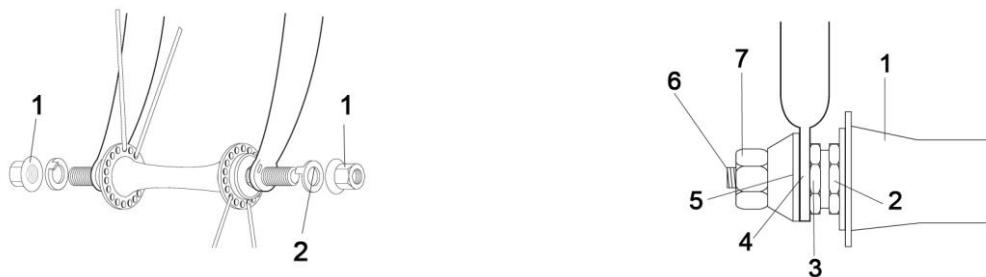
Forhjul

Fjern hjulakselmuttere, skiver og eventuell aksellåseskive. Hjulakselens koniske lager skal være justert slik at hjulet snurrer lett. Den koniske låsemutteren skal være trukket ordentlig til mot hjulakselens kjegle, slik at hjulet ikke kan løsne. Hold forhjulet mellom forgaffelbena og plasser det slik at aksellåseskiven og taggene på den ligger mot sporet i forgaffelen, eller standardskivene er i riktig stilling mot hjulakselen, hvis sykkelen ikke har hjulakselholder.

Flytt flere låseskiver over til den siden av hjulet som er nær gaffelbena, hvis hjulet ikke er sentrert.

VIKTIG!

Forhjulets aksellåseskiver eller standardskiver skal plasseres i sporene på gaffelbena, slik at hjulet sitter sikkert fast i forgaffelen.

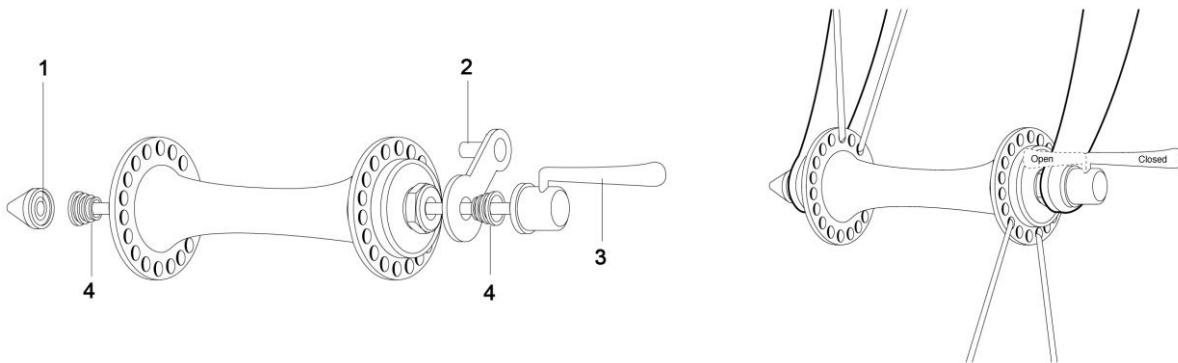

1. Mutter
2. Aksellåseskive

1. Fornav
2. Kjegle
3. Kjegle
4. Forgaffel
5. Aksellåseskive
6. Aksel
7. Mutter

Forhjul med hurtigkobling

1. For å demontere forhjulet åpner du forbremseens hurtigåpning. Åpne hurtigkoblingen på akselen og før hjulet ut av forgaffelen.
2. Husk at hurtigkoblingen skal være på venstre side når du setter hjulet tilbake på plass. Lukk hurtigkoblingen og trekk til justeringsmutteren slik at den ligger riktig. Åpne hurtigkoblingen og trekk til justeringsmutteren ca. 3/4 omdreininger til. Lukk hurtigkoblingen og kontroller at den har laget inngrepsmerker i gaffelen. Juster hurtigkoblingen igjen om nødvendig. Lukk forbremseens hurtigåpning og kontroller at bremsene fungerer korrekt.
3. Hjulet skal være minst 1,5 mm fra gaffelbena.
4. Hjulet skal snurre lett med veldig liten sidelengs slark.
5. Kontroller at hurtigkoblingenes håndtak er i innfelt posisjon, og at hjulet sitter ordentlig fast, før du begynner å sykle.

1. Justeringsmutter
2. Aksellåseskive
3. Hurtigkoblingshåndtak
4. Fjær

ADVARSEL! Ikke sykle hvis hurtigkoblingens håndtak ikke er helt stengt og klemmer hjulet ordentlig fast.
Ikke la barn bruke sykkelen uten først å kontrollere at hurtigkoblingen er trukket ordentlig til.

Med forbehold om endringer. Ved eventuelle problemer kan du kontakte vår serviceavdeling på telefon 67 90 01 34.
Jula Norge AS, Solheimsveien 6-8, 1471 LØRENSKOG
www.jula.no

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA

Przed użyciem uważnie przeczytaj instrukcję obsługi!

Przed każdym użyciem sprawdź, czy:

- połączenia śrubowe i komponenty są porządnego dokręcone oraz czy nie są zużyte lub uszkodzone;
- pozycja siedzenia jest wygodna;
- hamulce działają poprawnie;
- kierownica nie zacina się i nie jest obluzowana;
- koła nie są wygięte, a ich łożyska są prawidłowo ustawione;
- koła są porządnego przymocowane do przedniego i tylnego widelca;
- opony są w dobrym stanie i mają prawidłowe ciśnienie powietrza;
- педały są porządnego przymocowane do ramion korby;
- przerzutki są poprawnie ustawione;
- wszystkie odblaski są zamontowane.
- Po zakończeniu regulacji sprawdź, czy wszystkie połączenia śrubowe są prawidłowo dokręcone, czy linki są nieuszkodzone i poprawnie poprowadzone wzduż ramy.
- Zalecamy oddawać rower do warsztatu serwisowego co 6 miesięcy (a nawet częściej, jeżeli dużo jeździsz lub znacznie obciążasz rower). Po każdym serwisowaniu wypełnij protokół serwisowy.

Bezpieczeństwo na drodze

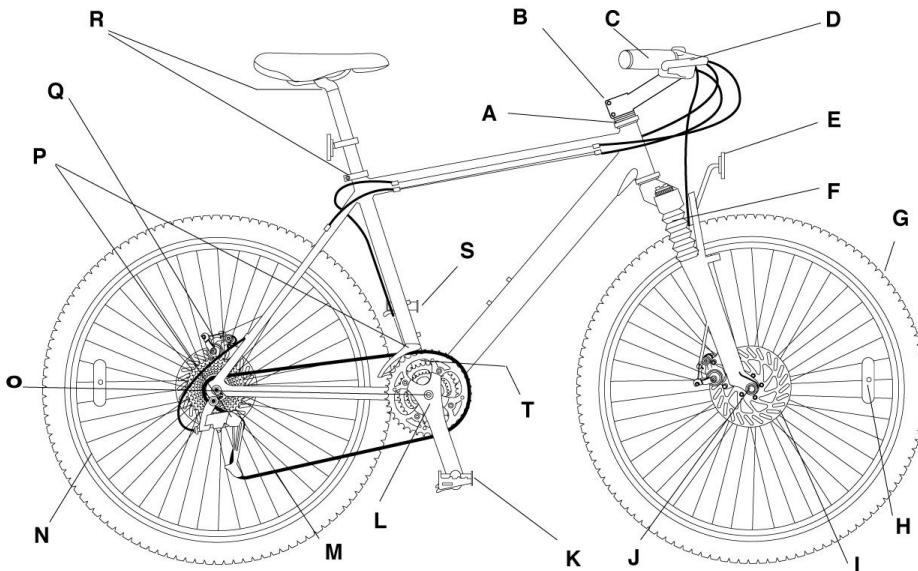
- Nie jedź po tej samej stronie co pojazdy nadjeżdżające z przeciwną stroną.
- Nie jedź równolegle do innej osoby.
- Nie przewoź nikogo na rowerze, kto nie posiada do tego odpowiedniego wyposażenia.
- Nie zajeżdżaj drogi innym pojazdom.
- Nie zawieszaj na kierownicy niczego, co mogłoby utrudnić kierowanie lub utknąć w przednim kole.
- Nie trzymaj się innych pojazdów.
- Nie jedź zbyt blisko pojazdów znajdujących się przed tobą.
- Jazda rowerem podczas deszczu lub na mokrej drodze. Woda i lód wpływają negatywnie na działanie hamulców. W czasie deszczowej pogody jedź wolniej i hamuj wcześniej niż wtedy, gdy jest sucho.
- Jadąc w ciemności, musisz stosować się do obowiązujących przepisów. Rower, oprócz odblasków, w które jest już wyposażony, musi posiadać białą lampkę przednią i czerwoną lampkę tylną.
- Noś najlepiej jasne ubranie, kamizelkę odblaskową itp.
- Sprawdź, czy odblaski są umieszczone w odpowiednim miejscu, porządnego przymocowane, czyste i niezałonięte. Natychmiast wymień uszkodzone odblaski.
- Konserwacji ewentualnych amortyzatorów powinien dokonywać rowerowy warsztat serwisowy. Sprawdź w instrukcji obsługi producenta amortyzatorów.

Zakres odpowiedzialności właściciela

Instrukcja obsługi opisuje sposób bezpiecznej jazdy na rowerze oraz utrzymania go w dobrym stanie technicznym.

- Przeczytaj i przestrzegaj zaleceń zawartych w instrukcji obsługi.
- Wszelkie większe czynności serwisowe lub regulacje roweru powinny być wykonywane przez mechanika rowerowego. Zastosuj się do poniższych wskazówek, jeżeli nie masz możliwości oddania roweru do mechanika i regulacji chcesz dokonać samodzielnie.
- **WAŻNE!** Wszystkich zmian dokonujesz na własne ryzyko.
- Używanie roweru do jazdy freestyle'owej, terenowej lub wyczynowej oraz do wykonywania trików może być niebezpieczne. Samodzielnie ponosisz odpowiedzialność za ewentualne obrażenia ciała lub inne szkody powstałe w wyniku używania roweru w powyższy sposób. Dystrybutor nie ponosi żadnej odpowiedzialności wobec kupującego ani osób trzecich za uszkodzenia powstałe w wyniku używania produktu lub uszkodzenia szczególne.
- Zapoznaj się z komponentami i akcesoriami roweru, co umożliwi ci użytkowanie ich we właściwy sposób.

OPIS

A Łożyska sterowe

Raz do roku zdemontuj, wyczyść i nasmaruj łożyska sterowe. Sprawdź łożyska sterowe w celu wykrycia ewentualnego zużycia.

B Mostek

Sprawdź, czy śruby i nakrętki mostka są dokręcone.

C Kierownica

Sprawdź, czy połączenia śrubowe kierownicy są prawidłowo dokręcone. Upewnij się, że klamki hamulca są porządnie przymocowane do kierownicy, a hamulce działają równomiernie i skutecznie.

D Hamulce

Co miesiąc smaruj olejem odsłonięte części liniek. Sprawdzaj, czy hamulce są prawidłowo wyregulowane. Wymień klocki hamulcowe i linki, jeżeli są zużyte.

E Odblaski (przednie i tylne)

Upewnij się, że odblaski są nieszkodzone i prawidłowo przymocowane. W razie potrzeby wymień je.

F Amortyzator przedni

Regulacji może dokonywać wyłącznie dystrybutor.

G Opony

Sprawdź, czy opony nie są zużyte i nie mają pęknięć. Sprawdź, czy w oponach jest odpowiednie ciśnienie. Zalecane ciśnienie podane jest z boku opony.

H Odblaski

Raz w miesiącu sprawdzaj, czy odblaski są prawidłowo zamocowane.

I Hamulce tarczowe

Zalecamy regularne przeprowadzanie konserwacji u dystrybutora.

J Piasta

Smaruj łożyska raz w miesiącu. Wyreguluj nakrętki, aby koło nie było obluzowane.

K Odblaski pedałów

Upewnij się, że odblaski są dobrze zamocowane.

L Ramiona korby

Smaruj łożyska raz w miesiącu. Upewnij się, że zębatki są porządnie przymocowane do korby. Sprawdź luz suportu. Zdemontuj, wyczyść i nasmaruj piastę, suport i łożyska sterowe.

M Łańcuch

Co tydzień lekko smaruj łańcuch olejem. Co 6 miesięcy zdejmij, wyczyść i nasmaruj łańcuch.

N Koła

Sprawdź, czy osie kół są dobrze przymocowane. Upewnij się, że obręcz koła nie jest zabrudzona woskiem, olejem, smarem ani klejem. Sprawdź, czy są wszystkie szpary i czy żadna się nie poluzowała.

O Suport

Raz do roku wyczyść i nasmaruj suport. Sprawdź, czy suport nie jest zużyty.

P Przerzutki

Niewielką ilością oleju nasmaruj ruchome części przerzutki przedniej i tylnej. Upewnij się, że przerzutka przednia i tylna są prawidłowo ustalone.

Q Hamulec tarczowy

Zalecamy regularne przeprowadzanie konserwacji u dystrybutora.

R Nakrętki siodełka i sztycy siodełka

Sprawdź, czy nakrętki siodełka i sztycy siodełka są dokładnie dokręcone.

S Pedały

Raz w miesiącu lekko smaruj łożyska olejem.

T Numer ramy

INFORMACJE O ROWERZE I PROTOKÓŁ SERWISOWY

Podczas zakupu wypełnij następujące informacje. Informacje te będą przydatne dla policji w przypadku zniknięcia lub kradzieży roweru.

Imię i nazwisko .....

Adres .....

Nazwa i rodzaj modelu .....

Rozmiar i kolor ramy.....

Dodatkowe wyposażenie i znaki szczególne .....

Numer ramy

Numer ramy znajduje się na nalepcie w dolnej części rury podsiodlełkowej. Zdecydowanie zalecamy mechaniczne wybranie numeru ramy na rowerze.

Pieczęć dystrybutora	Data zakupu
----------------------	-------------

PROTOKÓŁ SERWISOWY

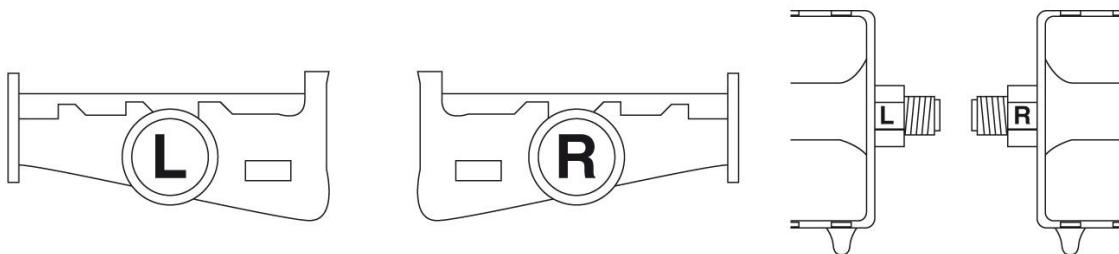
Zalecamy wypełnianie niniejszego protokołu serwisowego dla własnego bezpieczeństwa i jako podstawy roszczeń gwarancyjnych. Serwis roweru przeprowadzaj co 6 miesięcy lub częściej, jeżeli jeździsz na długie dystanse lub w wymagającym terenie.

Pieczęć dystrybutora
Data	Data	Data	Data	Data	Data

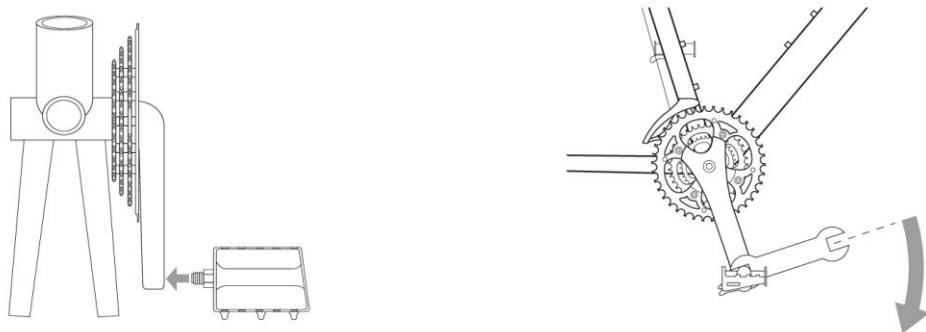
MONTAŻ

Montaż pedałów

UWAGA! Pedały nie są jednakowe – pedał oznaczony literą R należy przymocować do prawego ramienia korby, a pedał oznaczony literą L do lewego ramienia korby.

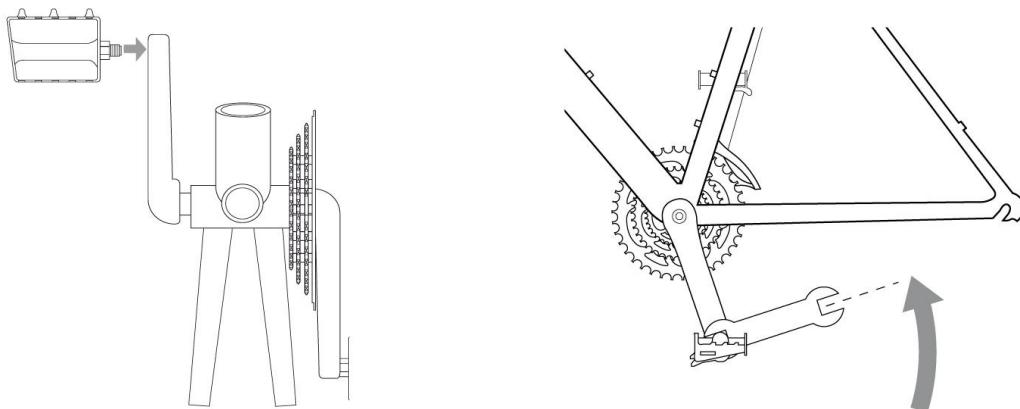

Montaż prawego pedału (R)

1. Zamontuj pedał na ramieniu korby od strony łańcucha.
2. Przykręć pedał zgodnie z ruchem wskazówek zegara.
3. Przykręć pedał ręcznie.
4. Ostrożnie dokręć pedał kluczem.

Montaż lewego pedału (L)

1. Przykręć przeciwnie do kierunku wskazówek zegara.
2. Zamontuj pedał na ramieniu korby po stronie przeciwcnej do łańcucha.
3. Przykręć pedał przeciwnie do kierunku wskazówek zegara. Pedał i ramię korby mają lewy gwint.
4. Przykręć pedał ręcznie.
5. Ostrożnie dokręć pedał kluczem.

OBSŁUGA

POZYCJA SIEDZENIA

Bardzo ważne jest, zarówno ze względu na wygodę, jak i bezpieczeństwo, by rower był prawidłowo ustawiony. Na następnych stronach znajdują się informacje dotyczące ustawienia wygodnej, bezpiecznej i efektywnej pozycji siedzenia.

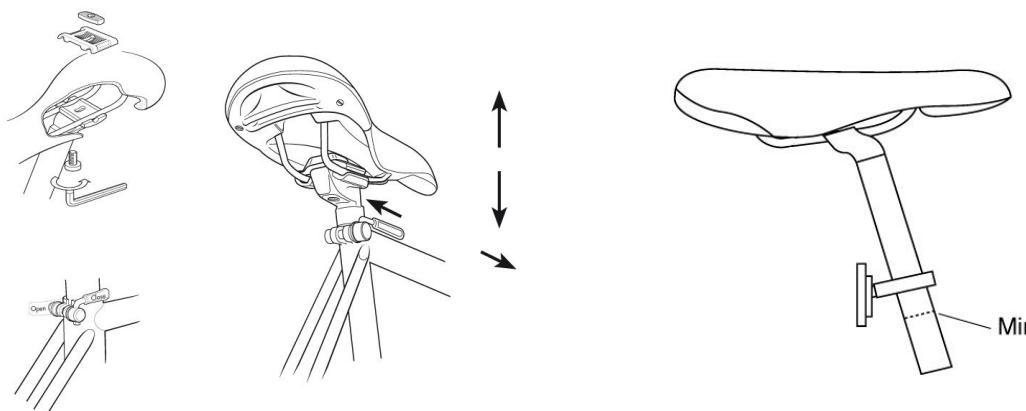
REGULACJA SIODEŁKA

Odkręć nakrętkę mocującą siodełko do sztycy, aby umożliwić przesunięcie siodełka w przód lub w tył. Ustaw je w żądanej pozycji. Istnieje również możliwość regulacji nachylenia siodełka. Zalecamy ustawienie siodełka w pozycji poziomej.

Aby wyregulować wysokość siodełka, odkręć śrubę dociskową, mocującą sztycę siodełka do rury podsiedelkowej. Ustaw sztycę na żądanej wysokości i dokręć śrubę dociskową.

WAŻNE!

- Sztyca siodełka nie może znajdować się wyżej niż oznaczenie najwyższej dopuszczalnego położenia. Oznaczenie najwyższej dopuszczalnego położenia nie może być widoczne.
- Dokręć śrubę i nakrętkę dociskową sztycy do 30 Nm kluczem imbusowym 6 mm lub kluczem sześciokątnym 13 mm. Sprawdź, czy sztyca jest stabilna, próbując ręcznie obrócić siodełko. Obrocenie siodełka powinno być niemożliwe.
- Unikaj jazdy na rowerze, jeżeli siodełko lub sztyca nie są porządnie dokręcone.

Do różnych rodzajów siodełek używane są różne sztyce, w związku z czym sposób ich mocowania może być zróżnicowany. Skontaktuj się z dystrybutorem, jeżeli masz wątpliwości, w jaki sposób należy zamontować siodełko.

Kąt ustawienia siodła

Siodełko powinno być zamontowane w pozycji poziomej. Możesz zmienić nachylenie siodełka, lecz w większości przypadków powinno być umieszczone poziomo. Jeżeli najlepszy komfort zapewnia ci siedzenie na nachylonym siodełku, sprawdź, czy zamiast tego nie możesz zmienić jakiegoś innego ustawienia.

Wysokość siodełka

Aby odnaleźć właściwą wysokość siodełka, ustaw jeden z pedałów w jego najniższym położeniu. Usiądź na siodełku w butach bez obcasów i upewnij się, że przy wyprostowanej nodze piętą sięgasz pedału. Gdy trzymasz poduszkę stopy na pedale, a pedał jest w najniższym położeniu, nogą powinna być nieco zgięta (patrz rys.).

Pozycja siodełka nad pedałami

Umieść jedną ze stóp tak, by jej poduszka znajdowała się na pedale, a ramiona korby ustawione były poziomo. Przesuń siodełko do przodu lub tyłu do momentu, gdy pedał znajdzie się w linii prostej pod kolanem. Nawet bardzo niewielkie zmiany w położeniu siodełka mogą mieć wpływ na osiągi roweru i komfort. Przesuwaj siodełko stopniowo, aby znaleźć najlepsze ustawienie.

KIEROWNICA I MOSTEK SYSTEMU AHEAD/WPUSZCZANY

Rower może być wyposażony w standardowy mostek wpuszczany lub mostek systemu ahead. Przed użyciem sprawdź, czy wszystkie śruby mostka są dokładnie dokręcone.

Standardowy mostek wpuszczany – Poluzuj śrubę rozporową w dolnej części mostka do momentu wysunięcia się klinu rozporowego. Delikatnie postukaj w śrubę rozporową, jeżeli klin nie chce się sam wysunąć. Po wysunięciu klinu przesuń mostek do góry lub w dół do momentu, gdy osiągniesz wygodną pozycję i dasz radę łatwo dosiągnąć do kierownicy i klamek hamulca. Zwykle kierownica powinna znajdować się na tej samej wysokości co siodełko lub nieco niżej. Upewnij się, że mostek znajduje się w jednej linii z przednim kołem.

WAŻNE! Na mostku wpuszczanym znajduje się oznaczenie wysokości, na jaką może on wystawać nad rurę widelca. Oznaczenie to nie może być widoczne po zamontowaniu mostka. Mostek wpuszczany musi być wsunięty w rurę widelca na tyle, by oznaczenie nie było widoczne. Po wybraniu odpowiedniej wysokości umieść kierownicę prostopadle do przedniego koła. Porządnie dokrć śrubę rozporową.

UWAGA! Jeżeli rower przy mostku wpuszczanym posiada manetki, można je przesunąć w góre lub w dół na wybraną wysokość. Upewnij się, że manetki skierowane są do góry, a linki nie są splątane.

WAŻNE! Niezwykle ważne jest, by śruba rozporowa została dokładnie dokręcona. Upewnij się, że mostek jest dobrze zamocowany, ustawiając się przed rowerem z przednim kołem pomiędzy nogami. Zaciśnij nogi na kole i spróbuj obrócić kierownicę na boki. Mostek nie może się ruszać w rurze widelca. Nie dokrć mostka zbyt mocno. Musi on ustąpić, jeżeli dojdzie do upadku. Umieść chwyty kierownicy w pozycji poziomej i porządnie dokrć śrubę dociskową.

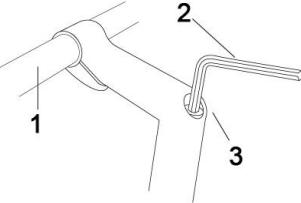
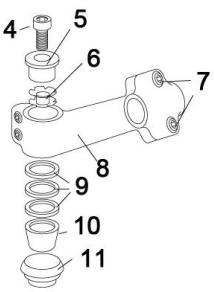
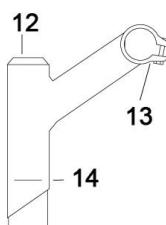
UWAGA!

- Smaruj śrubę rozporową każdorazowo powyjęciu mostka z rury widelca.
- W przypadku niektórych rowerów terenowych należy wyregulować linkę hamulcową po zmianie wysokości mostka. Nie próbuj regulować linki hamulcowej, jeżeli rower wyposażony jest w hamulce o niskim profilu z blokadą linki na mostku.

Mostek systemu ahead – Mostek posiada w tylnej części dwie śruby blokujące, które zaciskają się wokół rury widelca. Poluzuj śruby i skieruj mostek, tak by znajdował się w jednej linii z przednim kołem. Ponownie dokrć śruby blokujące.

WAŻNE! Nie ustawiaj górnej śruby regulacyjnej. Jest ona tak wyregulowana, by eliminować luzzyskowy. Zbyt mocne dokrćenie tej śruby może prowadzić do zużycia.

UWAGA! W przypadku niektórych rowerów terenowych należy wyregulować linkę hamulcową po zmianie wysokości mostka. Nie próbuj regulować linki hamulcowej, jeżeli rower wyposażony jest w hamulce o niskim profilu z blokadą linki na mostku.

Mostek wpuszczany ze śrubą z tłem stożkowym	Mostek systemu ahead	Standardowy mostek wpuszczany
		
1. Kierownica 2. Klucz imbusowy, 6 mm 3. Śruba dociskowa, klucz imbusowy, mostek wpuszczany	4. Śruba regulacyjna 5. Nasadka regulacyjna 6. Nakrętka z podkładkami zabezpieczającymi 7. Śruby mostka systemu ahead 8. Mostek systemu ahead 9. Elementy dystansowe 10. Gniazdo łożyska 11. Łożyska sterowe	12. Śruba rozporowa mostka wpuszczanego 13. Śruba dociskowa 14. Oznaczenie najwyższego dopuszczalnego położenia mostka wpuszczanego

Położenie kierownicy

Umieść kierownicę w taki sposób, aby mieć łatwy dostęp do manetek i klamek hamulca.

Spróbuj znaleźć taką pozycję siedzenia, w której dlonie będą lekko spoczywały na kierownicy. Jeżeli za bardzo będziesz opierać się na kierownicy, twoje nadgarstki i przedramiona będą narażone na duże obciążenia. Po dokonaniu regulacji nie zapomnij dokręcić wszystkich śrub.

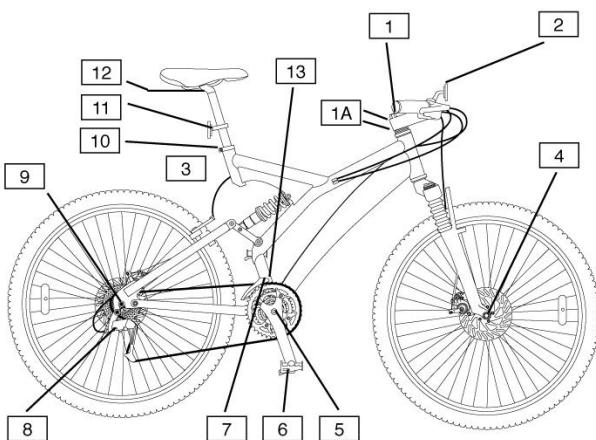
UWAGA! Nigdy nie podnoś mostka powyżej oznaczenia najwyższego dopuszczalnego położenia.

REGULACJA KORBY BEZ KLINÓW

WAŻNE!

Upewnij się, że przednia zębatka i ramiona korby nie są mocowane na kliny. W takim wypadku sprawdź, czy nakrętki mocujące je do korby są dobrze dokręcone. Zalecamy sprawdzenie, czy nakrętki są dobrze dokręcone po dwóch tygodniach użytkowania roweru, a następnie co trzy miesiące.

ZALECANE MOMENTY DOKRĘCANIA

1.	Śruba rozporowa, wpuszczany	mostek	20 Nm
1A	Śruby blokujące do mostka systemu ahead	20 Nm	
2.	Śruba dociskowa, mostek systemu ahead	15 Nm	
3.	Śruby mocujące do hamulców (oprócz hamulców tarczowych)	5 Nm	
4.	Nakrętka osi przedniej / Przednia szybkozłączka	30 Nm	5 Nm
5.	Śruba blokująca do przedniej zębatki	38 Nm	
6.	Pedał	40 Nm	
7.	Śruba mocująca linkę do przerzutki przedniej	4 Nm	
8.	Śruba mocująca linkę do przerzutki tylnej	4 Nm	
9.	Nakrętka osi tylnej / Tylna szybkozłączka	30 Nm	5 Nm
10.	Śruba mocująca sztycę siodełka	8 Nm	
11.	Śruba mocująca odblask przedni i tylny	3 Nm	
12.	Śruba siodełka	30 Nm	

HAMULCE

OSTRZEŻENIE!

Bardzo ważna jest znajomość zasad działania hamulców. Używając hamulców w niewłaściwy sposób, możesz stracić kontrolę nad rowerem i doznać poważnych obrażeń. Rowery mogą zachowywać się podczas hamowania w zróżnicowany sposób, dlatego ważne jest, by zaznajomić się z zachowaniem roweru w różnych sytuacjach i wiedzieć, z jaką siłą należy nacisnąć na klamki hamulca. Przeczytaj instrukcję obsługi i przećwicz jazdę na rowerze i hamowanie. Jeżeli chcesz uzyskać więcej informacji, skontaktuj się z dystrybutorem.

Rower wyposażony jest w dwie klamki hamulca, jedną do koła przedniego i jedną do tylnego. Znajdują się one po obu stronach kierownicy. Prawa klamka steruje hamulcem przedniego koła, a lewa hamulcem tylnego koła.

Bezpieczne hamowanie

1. Hamuj hamulcem tylnym (lewa klamka), zanim zaczniesz hamować hamulcem przednim (prawa klamka).
2. Pewnie naciskaj obie klamki.
3. Podczas skręcania nigdy nie hamuj hamulcem przednim. Jest to szczególnie ważne podczas gwałtownego skręcania lub jazdy po luźnym podłożu.

WAŻNE!

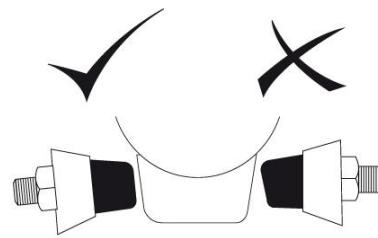
- Jeżeli zbyt gwałtownie zahamujesz hamulcem przednim, siła hamowania może być tak duża, że zrzuci cię z roweru.
- Skuteczność hamowania na mokrej drodze ulega pogorszeniu. Na mokrej drodze należy jechać wolniej i wcześniej rozpoczynać hamowanie.
- Unikaj jazdy, jeśli hamulce nie działają poprawnie.

Konserwacja hamulców

Hamulec szczękowy

Sprawdź ustawienie hamulca i regularnie smaruj jego sprężyny i sworznie. Smaruj odsłonięte części linki, aby chronić je przed korozją. Jeżeli występują trudności z hamowaniem, często winne jest niedostateczne smarowanie liniek. Linkę hamulcową należy przed smarowaniem zdemontować. Zalecamy, by smarowanie liniek przeprowadzał mechanik rowerowy.

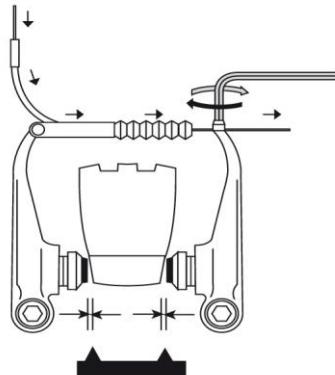
UWAGA! Aby hamulce pracowały równomiernie, koła nie mogą być wygięte, muszą być poprawnie ustawione, a boki obręczy muszą być równe i pozbawione zarysowań. Klocki hamulcowe muszą być prawidłowo dopasowane do boków obręczy. Skontaktuj się z dystrybutorem, jeżeli masz wątpliwości, w jaki sposób należy wyregulować koła lub hamulce. Chroń końce linki nasadkami, aby linka nie rozplatała się.

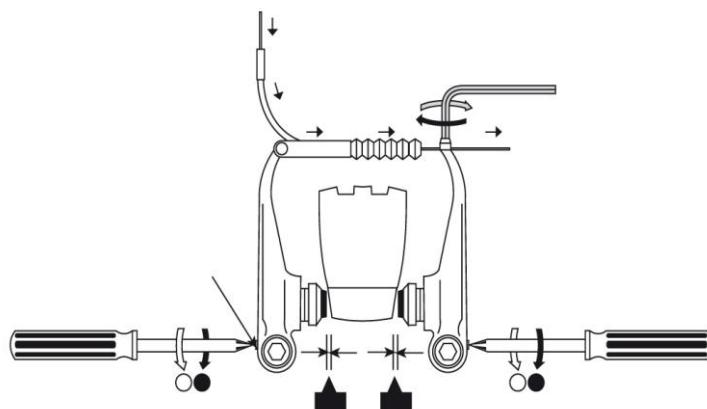
WAŻNE! Po zwolnieniu klamki hamulce nie powinny zacinać się ani przylegać do obręczy. Jeżeli hamulce się zacinają, upewnić się, że jazhma, linki i klamki są czyste i nasmarowane. Zleć przegląd dystrybutorowi, jeżeli powyższe komponenty są czyste, a hamulce dalej się zacinają.

Hamulce typu V

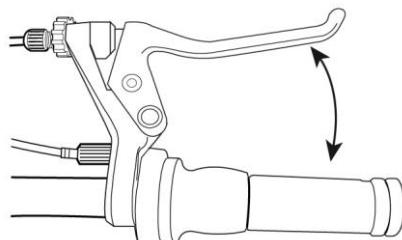
- Przeprowadź linkę przez prowadnik i ustaw odległość między klockami hamulcowymi a bokami obręczy na 2 mm. Dokręć śrubę mocującą linkę.

- Wyreguluj odległość między klockami hamulcowymi a bokami obręczy przy pomocy śrub regulujących sprężyny.

- Przed użyciem roweru naciśnij klamki hamulców około 10 razy, aby sprawdzić, czy hamulce funkcjonują poprawnie i czy klocki hamulcowe znajdują się w odpowiedniej odległości od boków obręczy.

PRZERZUTKI ZEWNĘTRZNE

Wprowadzenie

W mechanizmach przekładniowych z przerzutkami zewnętrznymi łańcuch przekładany jest pomiędzy różnymi zębatkami kasety. Liczbę biegów w rowerze można obliczyć, mnożąc liczbę zębatek kasety koła tylnego przez liczbę zębatek przednich.

Używając zębatek tylnych i przednich z różną liczbą zębów, możesz zmienić przełożenie roweru. Najwyższy bieg otrzymasz, gdy łańcuch leżał będzie na największej zębatce przedniej i najmniejszej zębatce tylnej. Najniższy bieg otrzymasz, gdy łańcuch leżał będzie na najmniejszej zębatce przedniej i największej zębatce tylnej.

Dzięki wielu biegom możesz jeździć na rowerze w zróżnicowanym terenie, cały czas pedałując w tempie około 60 obrotów/min.

Konserwacja

Aby biegi roweru dobrze i długo funkcjonowały, wszystkie części mechanizmu przekładniowego należy utrzymywać w czystości i regularnie smarować.

Zmiana biegów

Manetka po lewej stronie służy do zmiany biegu na zębatkach przednich. Manetka po prawej stronie służy do zmiany biegu na zębatkach kasety.

Gdy łańcuch znajduje się na jednej z dużych zębatek kasety, wybrany jest niski bieg, który umożliwia jazdę po stromych wzgórzach. Gdy łańcuch znajduje się na jednej z małych zębatek kasety, wybrany jest wysoki bieg, który umożliwia szybką jazdę i zjeżdżanie ze wzgórz.

Gdy łańcuch znajduje się na małej zębatce przedniej, wybrany bieg jest niższy, niż gdy łańcuch znajduje się na dużej zębatce przedniej.

Unikaj przekładania łańcucha w skrajne położenia (na dużej zębatce przedniej i największej zębatce kasety / na małej zębatce przedniej i najmniejszej zębatce kasety). Dzięki temu unikniesz niepotrzebnego zużycia, hałasu i uszkodzeń mechanizmu przekładniowego.

WAŻNE! Przy zmianie biegów kieruj się poniższymi wskazówkami.

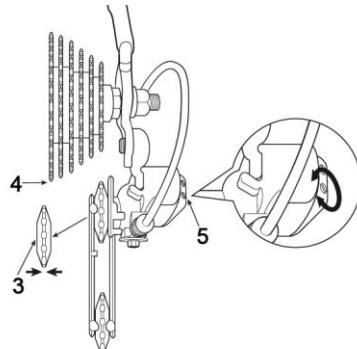
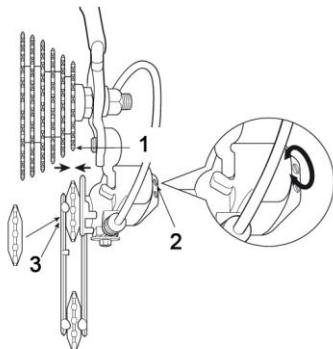
1. Zmieniaj biegi tylko w momencie, gdy ramiona korby i koła poruszają się do przodu.
2. Nie zmieniaj biegu, gdy bardzo mocno pedałujesz.
3. Podczas zmiany biegu nie pedałuj do tyłu.
4. Nie wrzucaj biegów na siłę.
5. Zmieniaj biegi odpowiednio wcześnie (np. przed podjazdem), ponieważ podczas zmiany biegów należy pedałować. Przed zatrzymaniem się optymalnie jest zmienić bieg na niski. Przy wrzuconym niskim biegu łatwiej jest ponownie ruszyć. Zmieniaj biegi odpowiednio wcześnie, zanim znajdziesz się na stromym wzgórzku, aby nie musieć tego robić podczas mocnego pedałowania.

Regulacja przerzutek SIS

Jeżeli rower wyposażony jest w przerzutki Shimano SIS (ze stałymi przełożeniami), możesz ustawić manetkę tak, by zmianę biegów powodowała tylko kliknięcie w górę lub w dół. Ustawianie manetki SIS opisane jest na następnych stronach. Być może dystrybutor dokonał już ustawień. Skontaktuj się z dystrybutorem w razie problemów z ustawieniem manetki.

Regulacja zewnętrznego położenia łańcucha

Przekrć górną, tylną śrubę regulacyjną przerzutki do momentu, gdy rolka znajdzie się pod dolną krawędzią najmniejszej zębatki kasety.

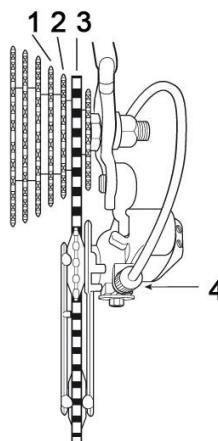

1. Najmniejsza zębatka kasety
2. Góra śruba regulacyjna
3. Rolka
4. Największa zębatka kasety
5. Dolna śruba regulacyjna

Regulacja wewnętrznego położenia łańcucha

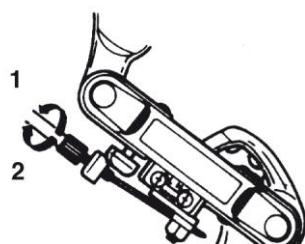
Przekrć śrubę regulującą wewnętrzne położenie łańcucha na przerzutce tylnej do momentu, gdy rolka znajdzie się bezpośrednio pod największą zębatką kasety.

1. Przełóż łańcuch z najmniejszej zębatki kasety na drugą najmniejszą.
  - Jeżeli łańcuch nie wskoczy na drugą najmniejszą zębatkę, przekrć regulator przeciwnie do ruchu wskazówek zegara, aby zwiększyć napięcie linki.
  - Jeżeli łańcuch przeskoczy przez drugą najmniejszą zębatkę, przekrć regulator zgodnie z ruchem wskazówek zegara, aby zmniejszyć napięcie linki.
2. Po umieszczeniu łańcucha na drugiej najmniejszej zębatce zwiększ napięcie linki, jednocześnie kręcząc ramionami korby. Zakończ napinanie linki tuż przed tym, gdy usłyszysz, że łańcuch przylega do trzeciej najmniejszej zębatki. Tym samym regulacja jest zakończona.

1. Trzecia najmniejsza zębatka kasety
2. Druga najmniejsza zębatka kasety
3. Najmniejsza zębatka kasety
4. Regulator linki

Regulator linki

1. Przeciwne do ruchu wskazówek zegara
2. Zgodnie z ruchem wskazówek zegara

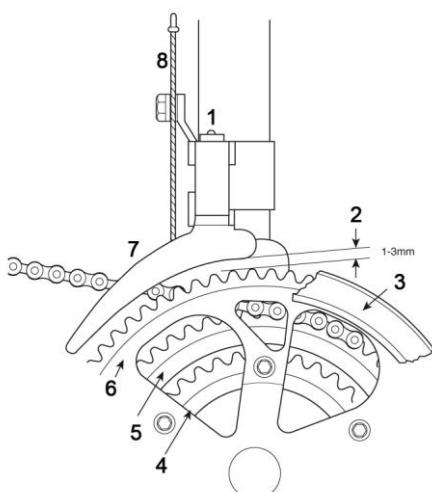
Nasmaruj wszystkie ruchome części przerzutki smarem molibdenowym lub podobnym.

Przerzutka przednia

Krańcowe położenia przerzutki przedniej reguluje się przy pomocy dwóch śrub blokujących umieszczonych na przerzutce. Wewnętrzna śruba służy do ustawiania wewnętrznego krańcowego położenia przerzutki, a zewnętrzna śruba do ustawiania zewnętrznego krańcowego położenia przerzutki. Ustaw przednią przerzutkę zgodnie z poniższymi wskazówkami.

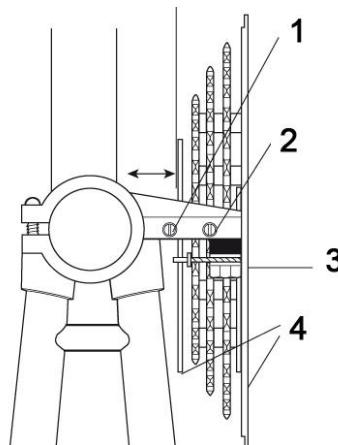
1. Kręcząc ramionami korby, przełącz łańcuch na środkową zębatkę przednią (jeżeli korba ma trzy zębatki) lub na dużą zębatkę przednią (jeżeli korba ma dwie zębatki). Przełącz następnie łańcuch na najmniejszą zębatkę kasety.
2. Kręcząc ramionami korby, wyreguluj wewnętrzną śrubę na przedniej przerzutce do momentu, gdy łańcuch będzie przeskakiwał na następną zębatkę przy przednim położeniu przerzutki.
3. Przełącz łańcuch na największą zębatkę kasety. Jeżeli przebieg łańcucha będzie niewłaściwy, usłyszysz nieprawidłowy dźwięk. Wyreguluj wewnętrzną śrubą do momentu ustania dźwięku.
4. Przełącz łańcuch z dużej zębatki przedniej na następną (nie przesuwając łańcucha w kasecie). Wyreguluj zewnętrzną śrubę do momentu, gdy łańcuch będzie przeskakiwał na dużą zębatkę przednią przy przesunięciu przerzutki w drugie skrajne położenie.
5. Przełącz łańcuch na najmniejszą zębatkę kasety. Jeżeli przebieg łańcucha będzie niewłaściwy, usłyszysz nieprawidłowy dźwięk. Wyreguluj zewnętrzną śrubą do momentu ustania dźwięku. Dolna krawędź zewnętrznej płytki powinna znajdować się około 1–3 mm nad dużą zębatką przednią. Jeżeli rower posiada ovalną zębatkę (Biopace), należy zmierzyć odległość od najwyższego punktu zębatki.
6. Jeżeli rower wyposażony jest w osłonę łańcucha zamontowaną na zębatce, sprawdź, czy odległość pomiędzy przerzutką a osłoną łańcucha jest wystarczająca.
7. W razie problemów zwróć się do mechanika rowerowego.

Widok z boku

1. Śruby regulacyjne
2. Odległość, 1–3 mm
3. Wewnętrzna strona przerzutki
4. Najmniejsza zębatka przednia
5. Środkowa zębatka przednia
6. Największa zębatka przednia
7. Zewnętrzna strona przerzutki

Widok z góry

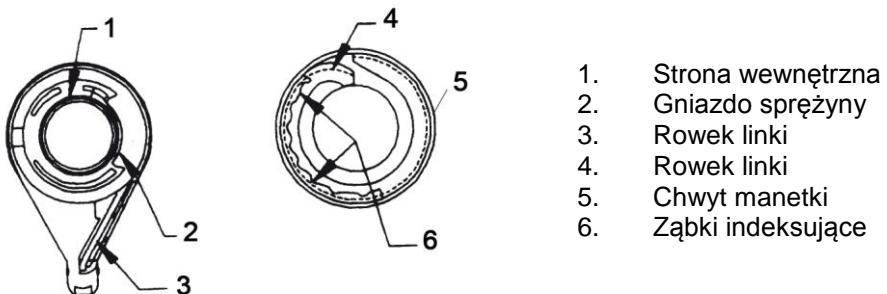
1. Wewnętrzna śruba regulacyjna do ustawiania wewnętrznego krańcowego położenia przerzutki
2. Zewnętrzna śruba regulacyjna do ustawiania zewnętrznego krańcowego położenia przerzutki
3. Osłona łańcucha
4. Przerzutka przednia

MANETKI

Smarowanie

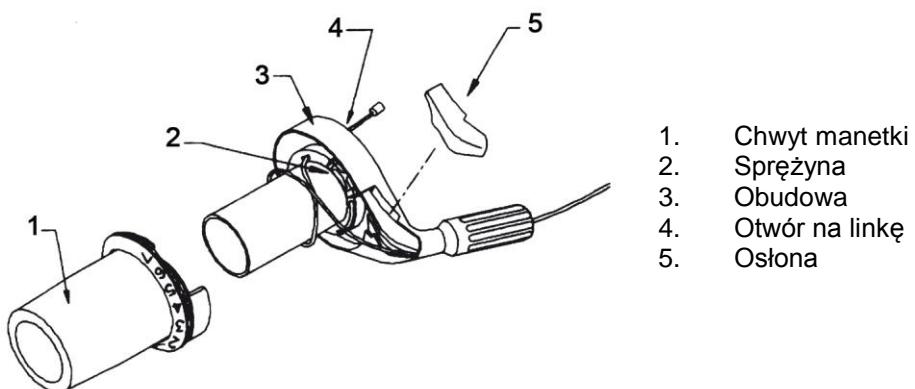
Postępuj zgodnie z poniższymi wskazówkami, jeżeli manetka wymaga nasmarowania po kontakcie z wodą i żwirem.

- Zdemontuj manetkę i umyj wszystkie jej części w nafcie lub środku odłuszczającym. Przedmuchaj wszystkie części sprężonym powietrzem.
- Nasmaruj części wskazane strzałkami odpowiednim wodooodpornym smarem. Nie używaj smaru litowego.

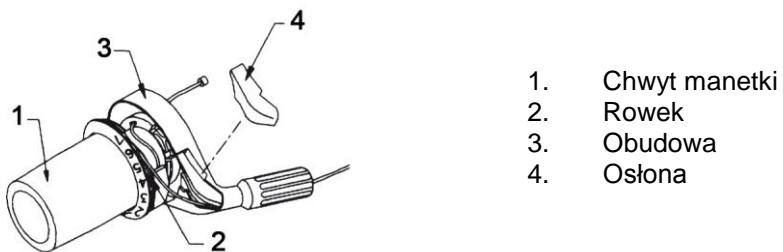

Wymiana linki

- Obracaj chwyt manetki do momentu, gdy możliwe będzie wyjęcie linki. Odłącz linkę od przerzutki.
- Zdejmij osłonę.
- Pociągając za chwyt manetki, zdementuj go. Sprężyna może wypaść z gniazda.
- Wyjmij starą linkę i wyrzuć ją.
- Przed zamontowaniem nowej linki nasmaruj manetkę. Patrz powyższy rozdział dotyczący smarowania.
- Zamontuj nową linkę, zatwierzoną do użytku z danym chwytem manetki. Przełoż nową linkę przez otwór w obudowie.

- Poprowadź linkę wokół obudowy manetki. Wyprowadź linkę przez otwór regulatora.
- Umieśń sprężynę w gnieździe. Jeżeli sprężyna spada, zaaplikuj nieco smaru, aby utrzymać ją w miejscu.
- Naóż chwyt manetki na obudowę. Obróć chwyt manetki, aby najwyższa cyfra znalazła się w jednej linii z oznaczeniem na obudowie. Zdejmij linkę z obudowy i umieśń ją w rowku w chwycie manetki. Wciśnij chwyt manetki, jednocześnie wyciągając linkę przez otwór regulatora do momentu, gdy chwyt manetki będzie przylegał do obudowy.
- Załóż z powrotem osłonę.
- Sprawdź, czy montaż został wykonany prawidłowo, przekręć chwyt manetki, aż usłyszysz kliknięcie.
- Wyreguluj stopnie przełożenia zgodnie ze wskazówkami producenta przerzutek.

PIEŁEGNACJA OPON I USTAWIANIE KÓŁ

- Aby opony roweru dobrze i długo funkcjonowały, ważne jest, by utrzymywać w nich odpowiednie ciśnienie, którego wartości podano po bokach opon.
- Blokowanie kół podczas hamowania oraz poślizgi powodują zużycie opon.
- Nie dopuszczaj do kontaktu opon z olejem, benzyną, parafiną lub innymi środkami rozpuszczającymi gumę.
- Upewnij się, że koła nie są wygięte i są poprawnie wycentrowane, tak by boki opon nie ocierały się o ramę lub przedni widelec.
- Sprawdź również, czy opony nie są zużyte i nie mają pęknięć. Upewnij się, że bieżnik nie jest zużyty, a na oponach nie widać uszkodzeń, pęknięć ani śladów nierównomiernego zużycia. Niezwłocznie wymień zużytą lub uszkodzoną oponę.
- Jeżdżąc po ostrzych kamieniach, dziurawych drogach lub krawężnikach, możesz doprowadzić do przebicia opon.
- Przed odstawieniem roweru na dłuższy czas zalecamy zdjęcie kół, aby zapobiec ich wygięciu.
- Opony pompuj pompką nożną lub ręczną z odpowiednią końcówką. Sprawdź ciśnienie na manometrze.
- Regularnie sprawdzaj, czy szprychy są prawidłowo napięte. Rób to często, jeżeli dużo jeżdzisz po nierównych drogach.

Demontaż tylnego koła

1. Przełącz łańcuch na najmniejszą zębatkę kasety.
2. Otwórz szybkozamykacz hamulca (jeżeli rower taki posiada).
3. Odkręć obie nakrętki osi.
4. Przesuń przerzutkę nieco na zewnątrz, aby ułatwić zdjęcie koła.
5. Przesuń koło do przodu, wyjmując je z ramy.
6. W celu zamontowania koła umieść łańcuch na małej zębatce kasety i włóż z powrotem koło pomiędzy ramiona widelca.
7. Przytrzymaj koło w tym położeniu i dokręć nakrętki osi zgodnie z ruchem wskazówek zegara.
8. Koło powinno obracać się lekko, z bardzo niewielkim luzem w poziomie.
9. Zamknij szybkozamykacz hamulca tylnego i sprawdź, czy hamulce funkcjonują poprawnie.

Tylne koło z szybkozłączką

Koło z szybkozłączką demontuje się w taki sam sposób jak koło standardowe. Jedyna różnica polega na sposobie zdjęcia osi z widelca. Otwórz szybkozłączkę, przekręcając uchwyt o pół obrotu. Zamontuj tylne koło zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi montażu przedniego koła z szybkozłączką. Zanim rozpoczniesz jazdę, sprawdź, czy uchwyt szybkozłączki jest złożony i czy koło jest porządnie zamocowane. Zamknij szybkozamykacz hamulca tylnego i sprawdź, czy hamulce funkcjonują poprawnie.

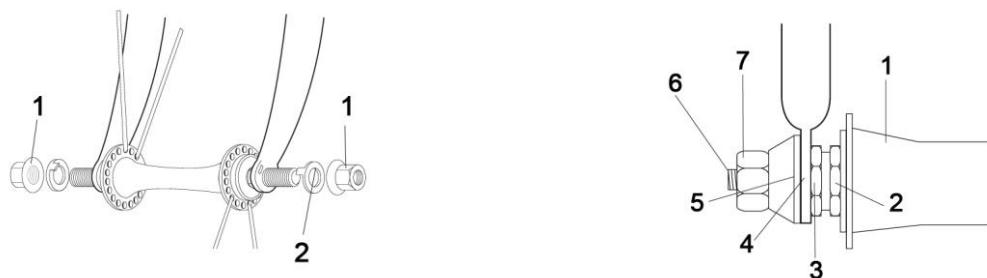
Przednie koło

Odkręć nakrętki osi, zdejmij podkładki i ewentualnie podkładkę zabezpieczającą oś. Łożysko stożkowe koła przedniego musi być wyregulowane, aby koło lekko się obracało. Łożysko stożkowe musi być dokładnie dokręcone do stożka osi, aby koło nie mogło się poluzować. Trzymając przednie koło między ramionami przedniego widelca, umieść je tak, by podkładka zabezpieczająca oś i jej kolce przylegały do rowka w widelcu lub by standardowe podkładki znajdowały się w odpowiednim położeniu względem osi, jeżeli rower nie jest wyposażony w uchwyt osi.

Jeżeli koło nie jest wycentrowane, dodaj więcej podkładek zabezpieczających po tej stronie koła, która znajduje się blisko ramienia widelca.

WAŻNE!

Podkładki zabezpieczające lub zwykłe przedniego koła należy włożyć w rowki na ramieniu widelca, aby koło pewnie trzymało się w widelcu.

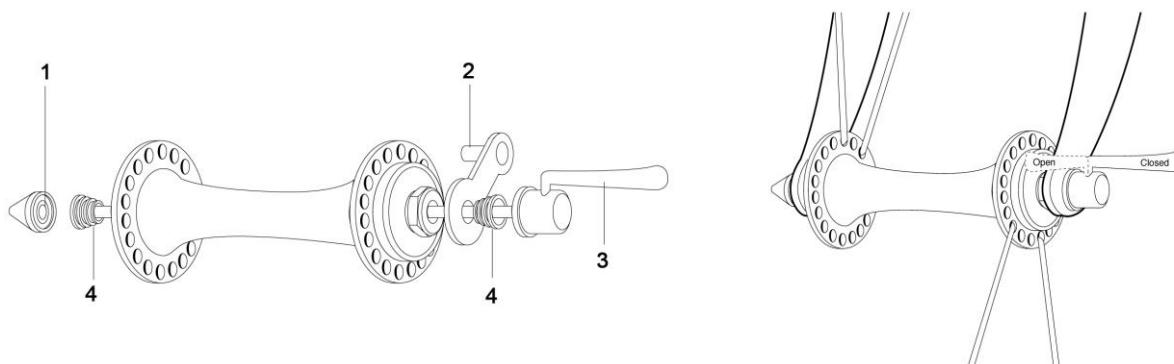

1. Nakrętka
2. Podkładka zabezpieczająca os

1. Przednia piasta
2. Stożek
3. Stożek
4. Przedni widelec
5. Podkładka zabezpieczająca os
6. Oś
7. Nakrętka

Przednie koło z szybkozłączką

1. Aby zdemontować przednie koło, otwórz szybkozamykacz przedniego hamulca. Otwórz szybkozłączkę na osi i wyciągnij koło z przedniego widelca.
2. Montując koło z powrotem, pamiętaj, że szybkozłączka ma się znajdować po lewej stronie. Zamknij szybkozłączkę i dokręć nakrętkę regulującą, tak by przylegała. Otwórz szybkozłączkę i dokręć nakrętkę regulującą dodatkowo o około 3/4 obrotu. Zamknij szybkozłączkę i sprawdź, czy na widelcu widać ślady po dociśnięciu. W razie potrzeby ponownie wyreguluj szybkozłączkę. Zamknij szybkozamykacz hamulca przedniego i sprawdź, czy hamulce funkcjonują poprawnie.
3. Odległość między kołem a ramieniem widelca nie może być mniejsza niż 1,5 mm.
4. Koło powinno obracać się lekko, z bardzo niewielkim luzem w poziomie.
5. Zanim rozpocznesz jazdę, sprawdź, czy uchwyt szybkozłączki jest złożony i czy koło jest porządnie zamocowane.

1. Nakrętka regulująca
2. Podkładka zabezpieczająca os
3. Uchwyt szybkozłączki
4. Sprężyna

OSTRZEŻENIE! Unikaj jazdy, jeżeli uchwyt szybkozłączki jest całkowicie zamknięty i w znacznym stopniu ogranicza ruchomość koła. Nie pozwalaj dzieciom korzystać z roweru bez wcześniejszego sprawdzenia, czy szybkozłączka jest porządnie dokręcona.

Z zastrzeżeniem prawa do zmian. W razie ewentualnych problemów skontaktuj się telefonicznie z naszym działem obsługi klienta pod numerem: 801 600 500.
Jula Poland Sp. z o.o., ul. Malborska 49, 03-286 Warszawa, Polska
www.jula.pl

SAFETY INSTRUCTIONS

Read these instructions carefully before use

Before using the bike, check:

- That screw connections and components are properly tightened and not worn or damaged.
- That the seat is comfortably adjusted.
- That the brakes work properly.
- That the steering does not jam or has too much play.
- That the wheels are not warped and the wheel bearings are correctly adjusted.
- That the wheels are properly attached in the back/front forks.
- That the tyres are in good condition and have the correct tyre pressure.
- That the pedals fit properly in the crank arms.
- That the gears are correctly adjusted.
- That all the reflectors are fitted.
- After adjusting, check that all screw connections are correctly tightened and that the wires are undamaged and correctly drawn along the frame.
- We recommend having the bike serviced every six months at a bike shop (more often if you ride it a lot or put a lot of strain on it). Fill in the service records after every service.

Traffic safety

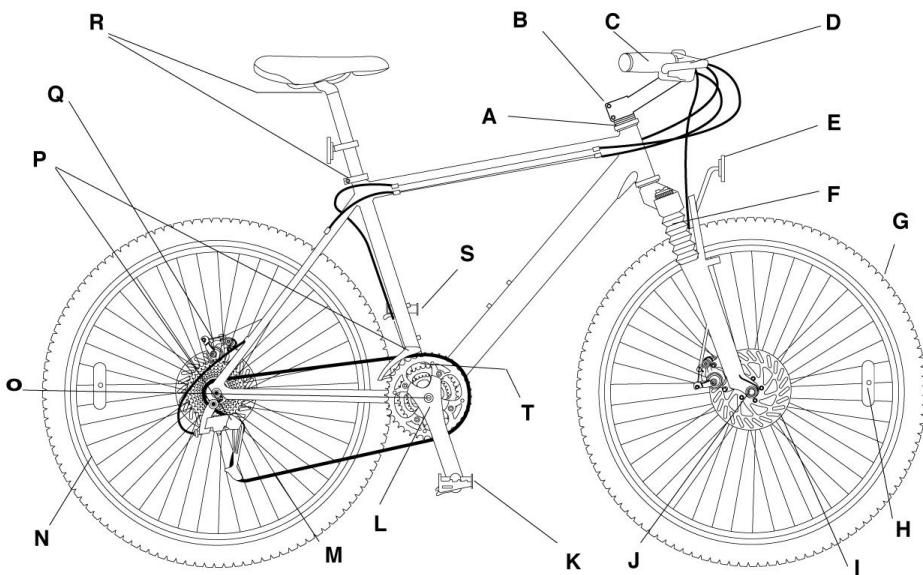
- Do not ride on the same side as oncoming traffic.
- Do not ride alongside another bike.
- Do not give rides on bikes not intended for this.
- Do not swing out into traffic.
- Do not hang anything from the handlebars that makes it difficult to steer, or which could fasten in the front wheel.
- Do not hang onto another vehicle.
- Do not ride too close to a vehicle in front.
- Be careful when cycling in the rain or on wet roads, the braking power is reduced by water and ice. Cycle more slowly in wet weather and brake earlier than in dry weather.
- Follow local regulations when cycling in the dark. The bike must have a front lamp with a white light and a back lamp with a red light, in addition to the reflectors already fitted on the bike.
- Wear bright clothes and a high-visibility jacket if possible.
- Check that the reflectors are attached and positioned correctly, clean and not obscured. Replace damaged reflectors immediately.
- Any shock absorbers on the bike should be serviced at a bike shop. See instructions from the shock absorber manufacturer.

Owner's responsibility

The instructions describe how to ride safely and keep the bike in good condition.

- Read and follow the instructions carefully.
- All the important servicing and adjustments to the bike should be carried out at a bike shop. Follow these instructions if you do not have access to a bike shop or want to do the adjustments yourself.
- **IMPORTANT:** All modifications are at your own risk.
- It can be dangerous to use the bike for freestyle biking, stunt tricks, competitions, off-road biking etc. You are personally responsible for any subsequent injuries or other damage resulting from the use of the bike in this way. The dealer waives all liability for any consequential damage or other loss in relation to the person who has purchased that bike or any third party.
- Familiarise yourself with the components and accessories on the bike so that you can use them properly.

DESCRIPTION

A Headset

Dismantle, clean and lubricate bearings every year. Check the bearings for wear.

B Stem

Check that screws and nuts on the stem are tightened.

C Handlebars

Check that the connections are correctly tightened on the handlebars. Check that the brake levers are properly fitted on the handlebars and that the brakes work smoothly with good braking power.

D Brakes

Lubricate exposed parts of the wires with oil every month. Check that the brakes are correctly adjusted. Replace brake pads and wires if worn.

E Reflectors (front and back)

Check that the reflectors are properly attached and in good condition. Replace if necessary.

F Front fork shock absorber

Must only be adjusted by dealer.

G Tyres

Check for wear or cracks. Check that they have the right air pressure. The recommended air pressure is given on the side of the tyre.

H Reflectors

Once a month, check that the reflectors are properly attached.

I Disc brakes

We recommend that you allow your dealer to carry out regular maintenance.

J Hub

Check the bearings once a month. Adjust the cones so that there is no play in the wheel.

K Pedal reflectors

Check that the reflectors are properly attached.

L Crank arms

Check bearings once a month. Check that the chain rings are properly attached to the chainset. Check the play on the crank bearing. Dismantle, clean and lubricate the hubs, crank bearings and headset.

M Chain

Lightly lubricate with oil every week. Remove, clean and lubricate the chain every six months.

N Wheels

Check that the wheel axles are properly attached. Check that there is no wax, oil, grease or glue on the sides of the rims. Check that none of the spokes are loose or missing.

O Crank bearing

Clean and lubricate the crank bearing once a year. Check that the crank bearing is not worn.

P Gears

Lightly lubricate moving parts on the front and back gears with oil. Check that the front and rear derailleurs are correctly adjusted.

Q Disc brake

We recommend that you allow your dealer to carry out regular maintenance.

R Nuts for saddle and saddle post

Check that the nuts on the saddle and saddle post are properly tightened.

S Pedals

Lightly lubricate the bearings with oil once a month.

T Frame number

BIKE INFORMATION AND SERVICE RECORD

Fill in the following details when you purchase your bike. This information is useful for the police if the bike is lost or gets stolen.

Name .....

Address .....

Model name and type .....

Frame size and colour .....

Extra equipment and features .....

Frame number

The frame number is printed on a label on the saddle tube. We strongly recommend that you punch the frame number onto the bike.

.....

Dealer stamp

Date of purchase

SERVICE RECORD

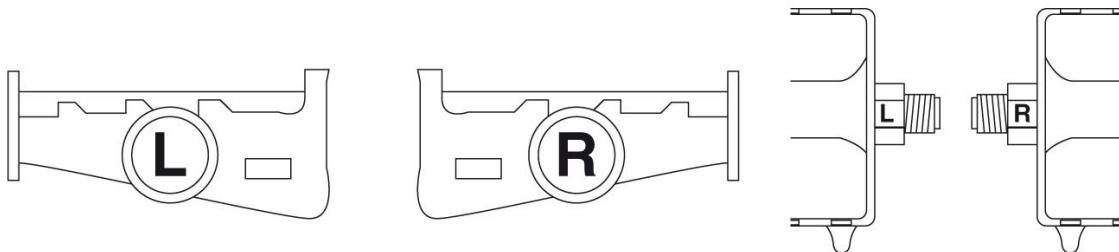
We recommend you fill in this service record for your own safety and for use in the event of a warranty claim. Service the bike every six months, or more often if you cycle long distances or in tough terrain.

Dealer stamp					
Date	Date	Date	Date	Date	Date

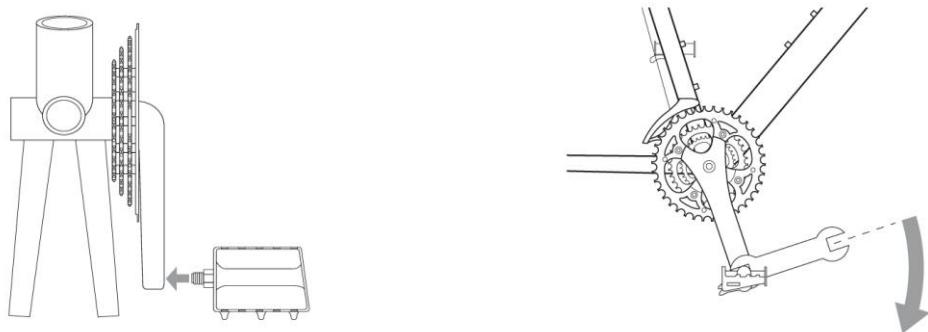
ASSEMBLY

Fit the pedals

NOTE: The pedals are not the same – the pedal marked R should sit on the right-hand crank arm and the pedal marked L on the left-hand crank arm.

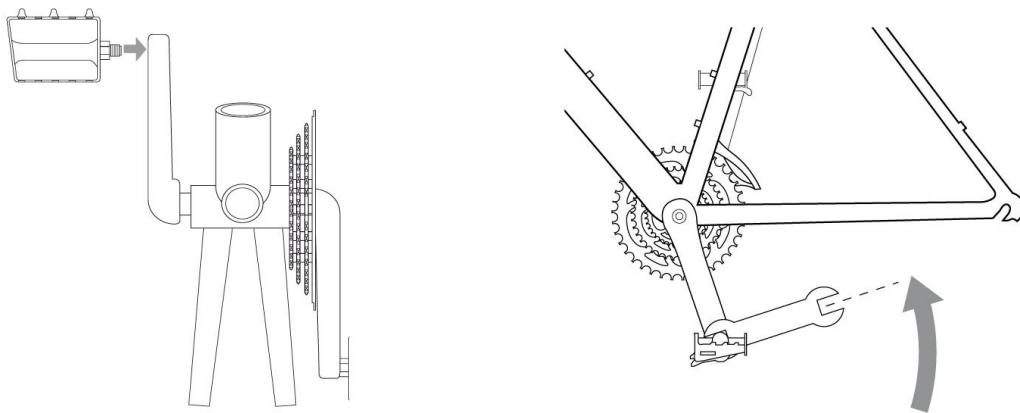

Fitting the right-hand pedal (R)

1. Fit the pedal on the crank arm on the chain side.
2. Screw in the pedal clockwise.
3. Screw in the pedal by hand.
4. Carefully tighten with a spanner.

Fitting the left-hand pedal (L)

1. Screw in anti-clockwise.
2. Fit the pedal on the crank arm on the opposite side to the chain.
3. Screw in the pedal anti-clockwise. The pedal and crank arm have left-hand threads.
4. Screw in the pedal by hand.
5. Carefully tighten with a spanner.

OPERATION

SITTING POSITION

It is very important that the bike is correctly adjusted, to ensure comfort and safety. The following pages provide information on how to adjust a comfortable, safe and effective sitting position.

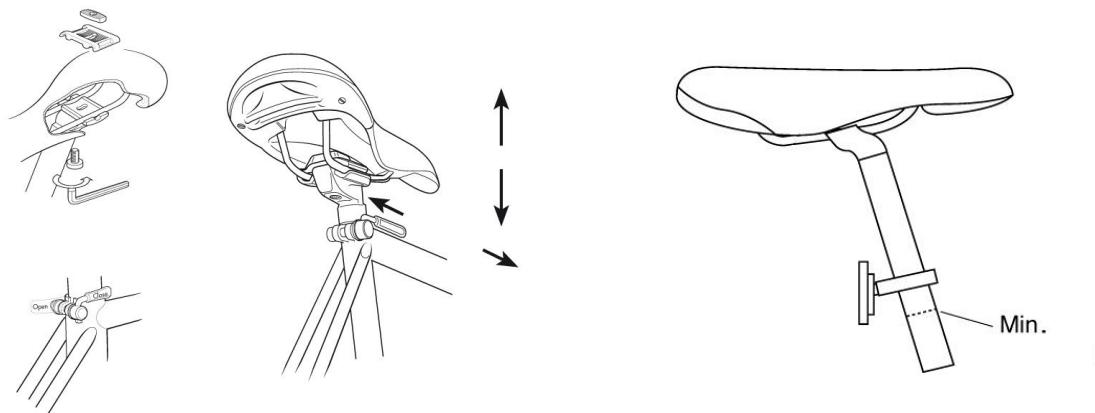
ADJUSTING THE SADDLE

Release the nut that holds the saddle to the saddle post, so that you can move the saddle forwards or backwards. Adjust to the required position. The angle of the saddle can also be adjusted. We recommend that the saddle is horizontal.

Adjust the height of the saddle by releasing the clamping screw that holds the saddle post to the saddle tube. Set the saddle post to the required height and tighten the clamping screw.

IMPORTANT:

- The saddle post must be lower than the marking for the top position. It should not be possible to see the marking for the top position.
- Tighten the saddle post clamping screw and nut to 30 Nm with a 6 mm hex key or 13 mm hex spanner. Check that the saddle post is securely fastened by trying to turn the saddle by hand. You should not be able to turn the saddle.
- Never ride the bike if the saddle, or saddle post, are not properly tightened.

Different saddle posts are used for different types of saddles. The attachment method can therefore vary. Contact your dealer if in doubt about how to fit the saddle.

Saddle angle

The saddle should be horizontal. It is possible to change the angle of the saddle, but it is usually best to have it horizontal. If you sit best with the saddle at a slight angle, check if there is some other adjustment you can make instead.

Saddle height

To find the correct saddle height, put one of the pedals in its lowest position. Sit on the saddle wearing flat shoes and check that your heel just reaches down to the pedal when you stretch out your leg. When cycling with the sole of your foot on the pedal, your leg should be slightly bent when the pedal is in its lowest position (see figure).

Position of the saddle over the pedals

Put one sole of your foot on the pedal with the crank arms horizontal. Adjust the position of the saddle forwards or backwards until the pedal is directly under the knee. Very small adjustments to the position of the saddle can affect both performance and comfort. Move the saddle a bit at a time to find the best position.

Handlebars and stem/handlebar post

The bike can have a standard handlebar post or stem. Before use, check that all connections on the handlebar post/stem are correctly tightened.

Standard handlebar post - Release the expander screw on the lower part of the handlebar post until the expander key comes loose. Carefully tap the expander screw if the key does not come loose by itself. When the expander key has released, move the handlebar post up or down to a position where you are sitting comfortably and can easily reach the handlebars and brake levers. As a rule, the handlebars should be at the same height as or slightly lower than the saddle. Check that the handlebar post is in line with the front wheel.

IMPORTANT: There is a marking on the handlebar post to show how much it can extend from the fork tube. This marking should not be seen when the handlebar post is fitted. The handlebar post must be inserted far enough into the fork tube so that the marking cannot be seen. When you have found the right height, position the handlebars at right angles to the front wheel. Tighten the expander screw properly.

NOTE: If the bike has shift levers on the handlebar post, they can be moved up or down to the required position. Make sure that the shift lever points upwards and that the wires are not twisted.

IMPORTANT: It is very important that the expander screw is properly tightened. Check that the handlebar post is properly secured by standing in front of the bike with your legs on each side of the front wheel. Hold the wheel with your legs and try to turn the handlebars sideways. The handlebar post must not rotate in the fork tube. Do not overtighten the handlebar post. It should be able to give somewhat if you fall off the bike. Position the handlebar grips horizontally and tighten the clamping screw properly.

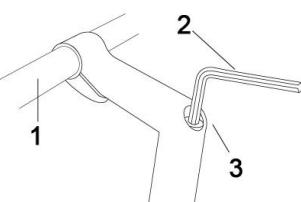
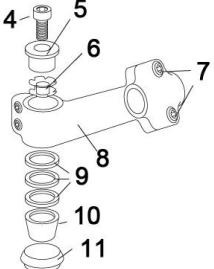
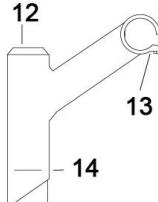
NOTE:

- Lubricate the expander screw each time you remove the handlebar post from the fork tube.
- The brake wire must be adjusted on some mountain bikes when the height of the handlebar post has been changed. Do not try to adjust the brake wire if the bike has low profile brakes with wire stops on the handlebar post.

Stem - The stem has two locking screws at the back end to clamp around the fork tube. Release the screws and align the stem with the front wheel. Retighten the locking screws.

IMPORTANT: Do not adjust the upper compression screw. It has been set to eliminate any play in the bearings. If it is overtightened this can lead to excessive wear.

NOTE: The brake wire must be adjusted on some mountain bikes when the height of the handlebar post has been changed. Do not try to adjust the brake wire if the bike has low profile brakes with wire stops on the handlebar post.

Handlebar post with recessed screw	Stem	Standard handlebar post
		
1. Handlebar 2. Hex key, 6 mm 3. Clamping screw, hex key, handlebar post	4. Compression screw 5. Compression sleeve 6. Nut with lock washers 7. Stem screws 8. Stem 9. Spacers 10. Bearing seat 11. Headset	12. Handlebar post expander 13. Clamping screw 14. Top position marking for handlebar post

Position of the handlebars

Position the handlebars so that you can easily reach the shift lever and brake levers.

Try to find a sitting position where your hands rest lightly on the handlebars. If you rest too heavily on the handlebars this puts a lot of strain on your wrists and forearms. Remember to tighten all connections after adjusting.

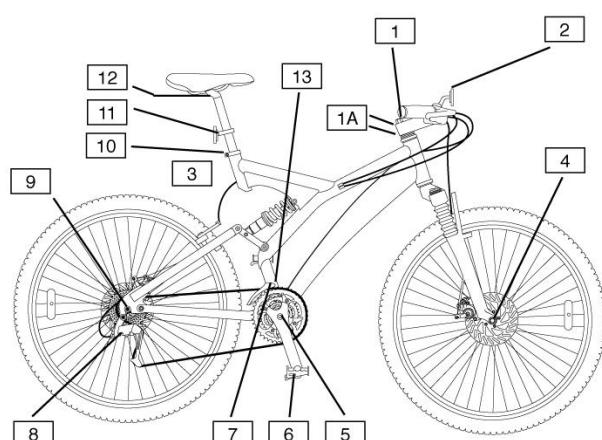
NOTE: Never lift the handlebar post or saddle post over the marking for the top position.

ADJUSTING CHAINSET WITHOUT COTTER BOLTS

IMPORTANT:

Check if the bike's chain rings and crank arms are of the type that does not have cotter bolts. If they are, check that the nuts holding them in the chainset are properly tightened. We recommend checking that the nuts are properly tightened after using the bike for two weeks, and then every three months.

RECOMMENDED TIGHTENING TORQUES:

1.	Expander screw, handlebar post	20 Nm
1A	Locking screws for stem	20 Nm
2.	Clamping screw, stem	15 Nm
3.	Retaining screw for brakes (not disc brakes)	5 Nm
4.	Front wheel axle nuts / Front quick-release coupling	30 Nm
5.	Locking screw for chain rings	38 Nm
6.	Pedal	40 Nm
7.	Wire fastener screw for front derailleur	4 Nm
8.	Wire fastener for rear derailleur	4 Nm
9.	Rear wheel axle nuts / Rear quick-release coupling	30 Nm
10.	Retaining screw for saddle post	8 Nm
11.	Retaining screw for front and back reflectors	3 Nm

BRAKES

WARNING

It is important to understand how the brakes work on the bike. If you do not use the brakes properly you could lose control of the bike and seriously injure yourself. Different bikes behave differently when braking. It is important to learn how your bike behaves in different situations and how hard to press the brake levers. Read the instructions and practice riding and braking. Ask your dealer if you need more information.

The bike has two brake levers, one for the front wheel and one for the back. They are placed on each side of the handlebars. The right-hand brake lever controls the front brake and the left-hand brake lever controls the back brake.

Safe braking

1. Brake a bit sooner with the back brake (left-hand brake lever) before using the front brake (right-hand brake lever).
2. Press firmly on both brake levers.
3. Never brake with the front brake when turning. It is especially important to remember this when making sharp turns on loose surfaces.

IMPORTANT:

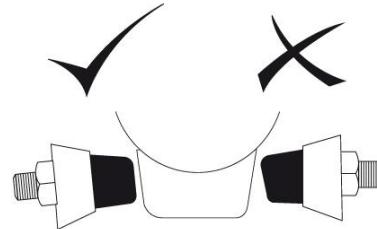
- If you brake too hard with the front brake, the effect can be so sudden that you could be thrown off the bike.
- Braking power is reduced on wet roads. Ride more slowly and brake earlier in wet conditions.
- Do not ride the bike if the brakes are not working properly.

MAINTAINING THE BRAKES

Rim brakes

Check the brake adjustment and lubricate the brake springs and pivots regularly. Lubricate the exposed parts of the wires to protect against corrosion. If it is difficult to brake this is often because the wires are not properly lubricated. The brake wires must be removed to lubricate them. We recommend that you have the brake wires lubricated in a bike repair shop.

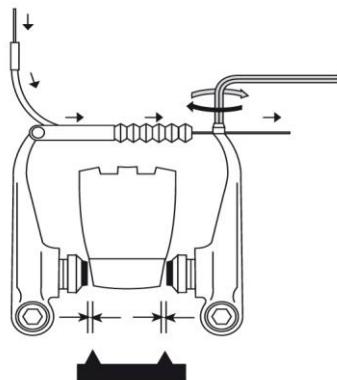
NOTE: In order to brake smoothly, the wheels must not be buckled. They must be correctly adjusted and the sides of the rims must be smooth and free from any marks. The brake pads must be correctly fitted to the sides of the rims. Contact your dealer if in doubt about how to adjust the wheels and brakes. Protect the ends of the wires with end caps, so that the wires do not fray.

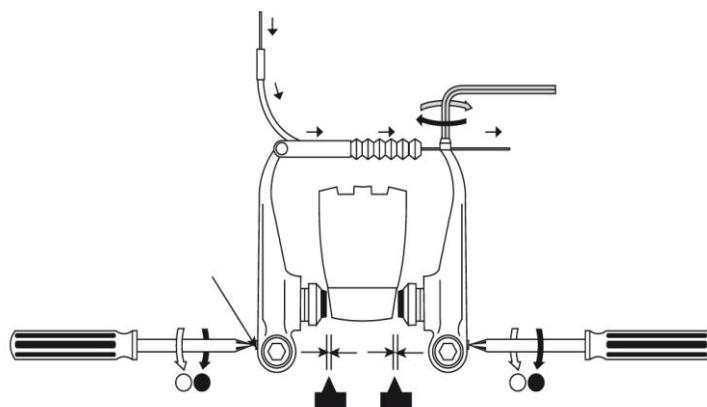
IMPORTANT: The brakes must not jam or remain pressed against the rims when you release the brake levers. If the brakes jam, check that the brake calliper, wires and brake levers are clean and lubricated. If the brakes jam when these components are clean and lubricated, take the bike to your dealer.

V-brakes

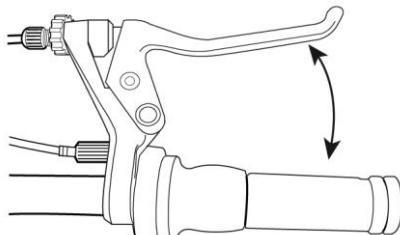
1. Thread the wire through the wire guide and adjust the gap to 2 mm between the brake pad and the rim. Tighten the wire fastening screw.

2. Adjust the gap on the brake pad to the rim with the spring adjuster screws.

3. Press the brake lever about ten times and check that everything is working properly and that the brake pads are at the correct distance from the rims before riding the bike.

EXTERNAL GEARS

Introduction

On gear systems with external gears, the chain moves between the different sprockets on the cassette. You can count the number of gears on the bike by multiplying the number of sprockets on the rear wheel cassette by the number of chain rings on the chainset.

You can change the gear ratio by using sprockets and chain rings with a different number of cogs. The highest gear is obtained when the chain lies on the large chain ring on the chainset and the smallest sprocket on the cassette. The lowest gear is obtained when the chain lies on the small chain ring on the chainset and the largest sprocket on the cassette.

Thanks to the large number of gears you can ride in varying terrain and still pedal at about 60 rpm.

Maintenance

All the parts of the gear system must be kept clean and regularly lubricated to ensure the gears on the bike function properly for a long time.

Changing gear

The left-hand shift lever is used to switch between the chain rings on the chainset. The right-hand shift lever is used to switch between the different sprockets on the cassette.

When the chain is on one of the larger sprockets on the cassette you get a low gear, so that you can cycle on steep slopes. When the chain is on one of the small sprockets on the cassette you get a high gear, so that you can cycle faster and go down slopes.

When the chain is on the small chain ring on the chainset you get a lower gear than when it is on the large chain ring.

Avoid shifting the chain to its outer position (large front chain ring and large cassette sprocket/small front chain ring and small cassette sprocket). This avoids unnecessary wear, noise and damage to the gear system.

IMPORTANT: Follow the instructions below when changing gear.

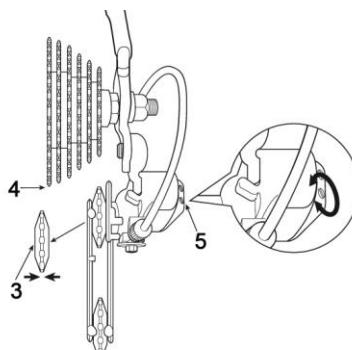
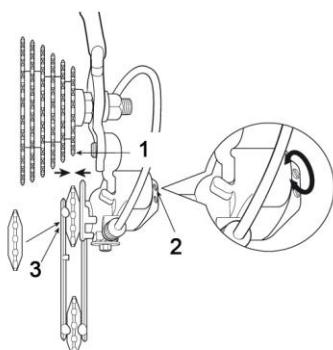
1. Only change gear when the crank arms and wheels are moving forward.
2. Do not change gear while pressing down hard on the pedals.
3. Do not pedal backwards while changing gear.
4. Do not force the gears.
5. Change gear in good time (e.g. before an uphill slope), because you must pedal forward when changing. Change down to a lower gear before you stop. This makes it easier to start cycling again when in a low gear. Change gear in good time when you come to a steep slope, so that you do not need to change when you press down hard on the pedals.

SIS adjustment

If the bike has Shimano SIS gears (with fixed gear positions) you can preset the shift lever so that you only need to click up or down to change gear. SIS shift lever adjustment is described on the following pages. Your dealer may have already made the adjustments. Contact your dealer if you have any problems adjusting the shift lever.

Adjusting the outer position of the chain

Turn the upper, rear adjustment screw for the gear mechanism until the roller is below the outer edge of the smallest sprocket on the cassette.

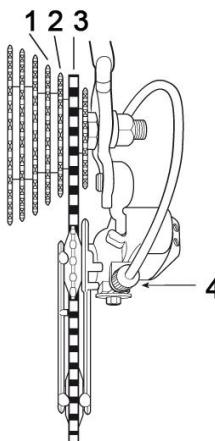

1. Smallest sprocket on the cassette
2. Upper adjustment screw
3. Roller
4. Largest sprocket on the cassette
5. Lower adjustment screw

Adjusting the inner position of the chain

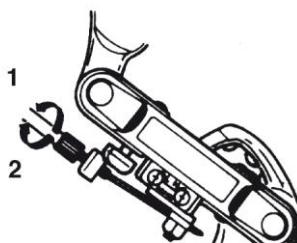
Turn the adjustment screw for the inner position of the chain on the rear gear shift until the roller is directly under the largest sprocket on the cassette.

1. Switch over the chain from the smallest sprocket on the cassette to the next smallest.
  - If the chain will not go onto the next smallest sprocket, turn the adjusting device anti-clockwise to increase the tension in the wire.
  - If the chain goes past the next smallest sprocket, turn the adjusting device clockwise to reduce the tension in the wire.
2. With the chain on the next smallest sprocket, increase the wire tension at the same time as you turn the crank arms. Stop tensioning the wire just before you hear the chain engaging on the third smallest sprocket. This completes the adjustment.

1. Third sprocket on the cassette
2. Next smallest sprocket on the cassette
3. Smallest sprocket on the cassette
4. Wire adjusting device

Wire adjusting device

1. Anti-clockwise
2. Clockwise

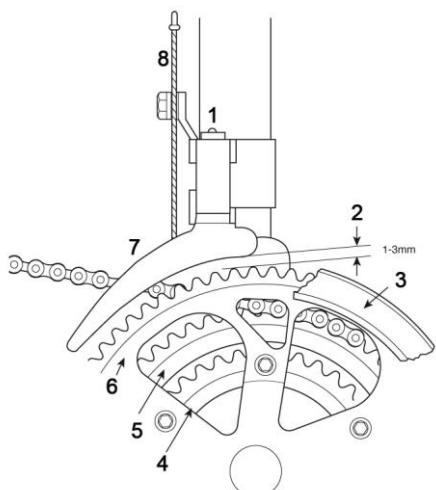
Lubricate all moving parts on the derailleur with molybdenum grease or equivalent.

Front derailleur

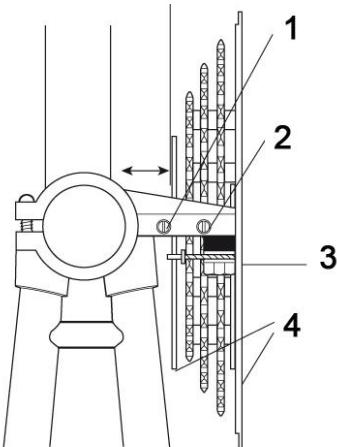
Both end positions on the front derailleur are adjusted using the two stop screws on the derailleur. The inner screw is used to adjust the inner end position on the derailleur and the outer screw is used to adjust the outer end position on the derailleur.

Adjust the front derailleur as instructed below.

1. Turn the crank arms and switch the chain over to the middle chain ring (if the chainset has three chain rings) or the largest chain ring (if there are two). Now switch the chain over to the middle sprocket on the cassette.
2. Turn the crank arms while adjusting the inner screw on the front derailleur until the chain switches over to the next chain ring when the shift lever is in the front position.
3. Switch the chain over to the largest sprocket on the cassette. A slight abnormal noise will be heard if the chain does not run properly. Adjust with the inner screw until the noise disappears.
4. Switch the chain from the large chain ring to the next chain ring (without moving the chain on the cassette). Adjust the outer screw until the chain switches over to the large chain ring when the gear shift is moved to the second end position.
5. Switch to the smallest sprocket on the cassette. A slight abnormal noise will be heard if the chain does not run properly. Adjust with the outer screw until the noise disappears. The lower edge of the outer plate should be 1 to 3 mm over the large chain ring. If the bike has oval chain rings (Biopace), measure the gap from the highest point on the chain rings.
6. If the chain has a chain guard fitted on the chain rings, check that the gap between the derailleur and chain guard is sufficient.
7. Get a bike repair shop to look at the bike if any problems arise.

Side view

1. Adjustment screws
2. Gap, 1-3 mm
3. Inside of derailleur
4. Smallest chain ring
5. Middle chain ring
6. Largest chain ring
7. Outside of derailleur

Top view

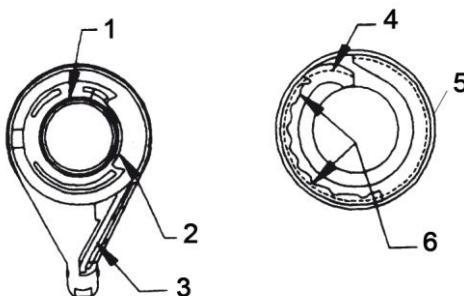
1. Inner adjustment screw to adjust inner end position of derailleur
2. Outer adjustment screw to adjust outer end position of the derailleur
3. Chain guard
4. Front derailleur

GEAR HANDLE

Lubrication

Follow the instructions below if the shift lever needs lubricating after being exposed to water and gravel.

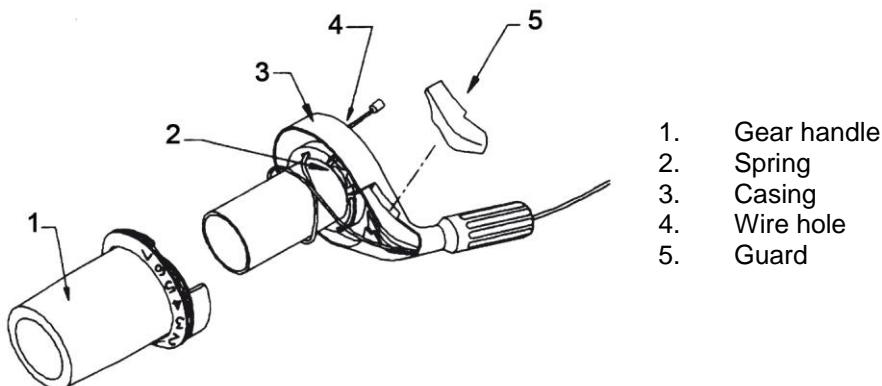
1. Dismantle the gear shift and wash all its parts in paraffin or a degreasing agent. Blow clean all the parts with compressed air.
2. Lubricate the parts at which the arrows point with a suitable water resistant grease. Do not use lithium grease.

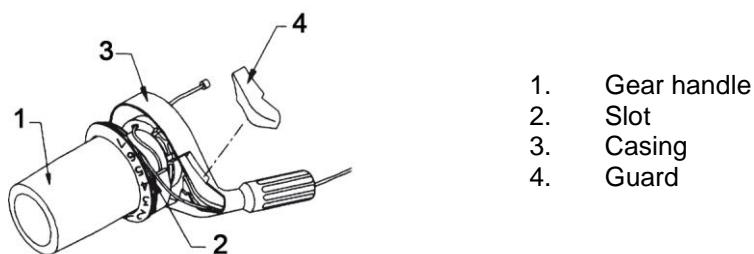
1. Inside
2. Spring chamber
3. Wire slot
4. Wire slot
5. Gear handle
6. Indexing cogs

Changing the wire

1. Turn the gear handle until the wire is completely released. Release the wire from the derailleur.
2. Remove the guard.
3. Remove the gear handle by pulling it straight out. The spring may come loose from the chamber.
4. Remove the old wire and discard it.
5. Lubricate the shift lever before fitting the new wire. See the section on lubrication above.
6. Fit a new wire, one that is approved for the gear handle. Insert the new wire through the wire hole in the casing.

7. Place the wire around the shift lever casing. Pull the wire out through the hole in the adjusting device.
8. Put the spring in the chamber. If the spring comes loose, apply a little grease to hold it in place.
9. Fit the gear handle over the casing. Turn the gear handle so that the highest number is in line with the marking on the casing. Lift the wire eye from the casing and put the wire in the slot on the gear handle. Press in the gear handle at the same time as you pull the wire out through the hole in the adjusting device until the gear handle is flush with the casing.
10. Replace the guard.
11. Check that everything is properly fitted by turning the gear handle and listening for a clicking sound.
12. Adjust the positions according to the gear manufacturer's instructions.

TYRE MAINTENANCE AND WHEEL ADJUSTMENTS

- The tyres must have the correct air pressure, indicated on the side of the tyre, to ensure they function well and last a long time.
- Locking the brakes and skidding wears out the tyres.
- Avoid contact with oil, petrol, paraffin and other agents that dissolve rubber.
- Check that the wheels are not buckled and are correctly aligned so that the sides of the tyres do not touch the frame or the front fork.
- Check that the tyres are not worn or cracked. Make sure the tread has not worn down and that there is no damage, cracks or uneven wear on the tyre. Replace worn or damaged tyres immediately.
- The tyres can get punctured if you ride over sharp stones, potholes or kerbstones.
- We recommend that you take off the wheels if the bike is stored for a long period to prevent them warping.
- Pump up the tyres with a foot pump or hand pump and a suitable valve connection. Check the pressure with a manometer.
- Regularly check that the spokes are correctly tensioned. Check more frequently if you ride a lot on bumpy roads.

Removing the back wheel

1. Switch the chain over to the smallest sprocket on the cassette.
2. Open the quick-release on the brake (if there is one on the bike).
3. Unscrew both nuts on the wheel axle (anti-clockwise).
4. Pull the derailleur out slightly so that the wheel comes off more easily.
5. Pull the wheel forwards, out of the frame.

6. To refit, put the chain over the small sprocket on the cassette and put the wheel back in position between the back fork.
7. Hold the wheel in this position and tighten the wheel axle nuts clockwise.
8. The wheel should turn easily, with very little play sideways.
9. Reset the quick-release on the back brakes and check that they are working properly.

Back wheel with quick-release coupling

Wheels with quick-release couplings are removed in the same way as standard wheels. The only difference is how the wheel axle is removed from the fork. Open the quick-release coupling by rotating the lever a half turn. Fit the back wheel in the same way as you fit a front wheel with quick-release coupling (see instructions). Check that the lever on the quick-release coupling is pushed in and that the wheel is properly secured before riding the bike. Reset the quick-release on the back brakes and check that they are working properly.

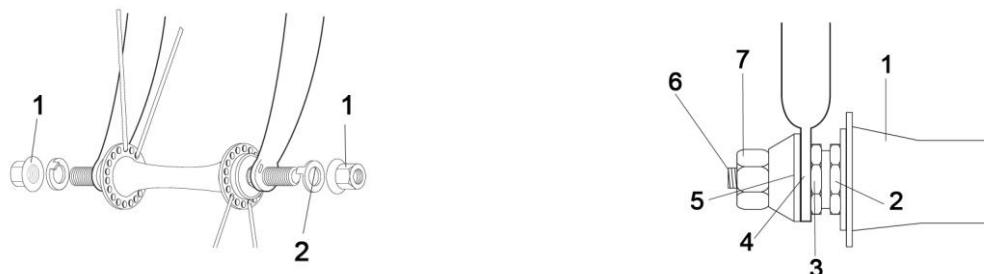
Front wheel

Remove the wheel axle nuts, washers and where appropriate locking washer. The conical bearing on the wheel axle should be adjusted so that the wheel turns easily. The conical lock nut should be properly tightened to the cone on the wheel axle, so that the wheel cannot come loose. Hold the front wheel between the front fork and position it so that the axle lock washer and its tags are in contact with the slot in front fork, or the standard washers are correctly positioned to the wheel axle, if the bike does not have a wheel axle holder.

Move over additional lock washers to the side of the wheel nearest to the fork if the wheel is not centred.

IMPORTANT:

The axle lock washers or other washers on the front wheel should be placed in the slots on the forks so that the wheel is firmly secured in the front fork.

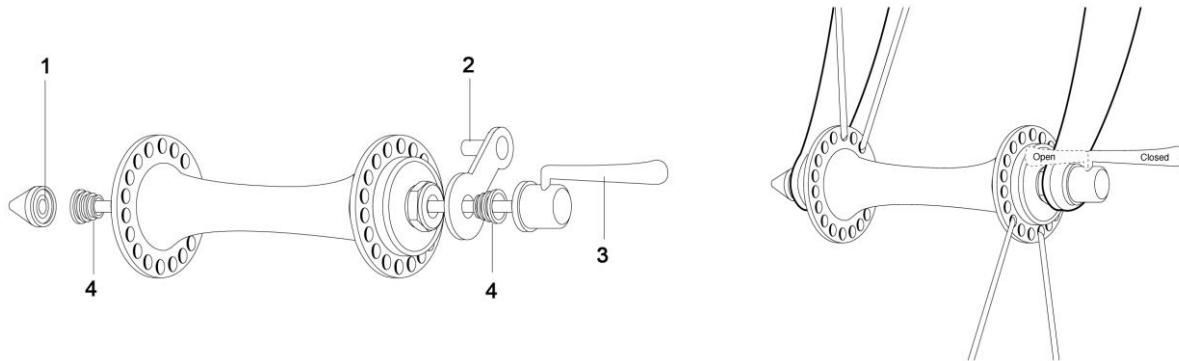

1. Nut
2. Axle lock washer

1. Front hub
2. Cone
3. Cone
4. Front fork
5. Axle lock washer
6. Axle
7. Nut

Front wheel with quick-release coupling

1. Open the quick-release on the front brake to remove the front wheel. Open the quick-release coupling on the axle and pull the wheel out from the front fork.
2. Note that the quick-release coupling should be on the left-hand side when refitting the wheel. Close the quick-release coupling and tighten the adjusting nut until it is flush. Open the quick-release coupling and tighten the adjustment nut another 3/4 turn. Close the quick-release coupling and check that it grips the fork. Adjust the quick-release coupling again, if necessary. Reset the quick-release on the front brakes and check that they are working properly.
3. The wheel must be at least 1.5 mm from the fork leg.
4. The wheel should turn easily, with very little play sideways.
5. Check that the lever on the quick-release coupling is pushed in and that the wheel is properly secured before riding the bike.

1. Adjuster nut
2. Axle lock washer
3. Quick-release coupling lever
4. Spring

WARNING: Do not ride the bike if the lever on the quick-release coupling is not fully closed and properly clamping the wheel. Do not allow children to use the bike before first checking that the quick-release coupling is properly tightened.

Jula reserves the right to make changes. In the event of problems, please contact our service department.
www.jula.com